

Методичний центр бібліотек закладів вищої освіти
Хмельницького обласного методичного об'єднання

Щорічне інформаційно-аналітичне видання
«Бібліотеки закладів вищої освіти Хмельниччини: цифри та факти»
Випуск № 12 (за матеріалами звітів про роботу бібліотек ЗВО області за 2024 рік)

Видається за рішенням методичної ради
наукової бібліотеки
Хмельницького національного університету від 2014 року

ЗМІСТ

1. Склад Хмельницького методичного об'єднання бібліотек ЗВО
2. Нове в роботі бібліотек
3. **Текстовий звіт**
 - Бібліотечне обслуговування читачів
 - Соціокультурна робота
 - Інформаційно-бібліографічна діяльність
 - Комплектування та облік фонду
 - Організація та збереження фонду
 - Система каталогів бібліотек
 - Науково-дослідна та науково-методична робота бібліотек.
 - Підвищення кваліфікації
 - Впровадження комп'ютерних технологій
 - Господарська робота

Склад Хмельницького методичного об'єднання бібліотек ЗВО (2024р.)

Бібліотека закладу вищої освіти – це сучасний інформаційно-ресурсний центр, що поєднує традиційну бібліотечну діяльність із передовими університетськими технологічними сервісами. Вона забезпечує доступ до світових електронних ресурсів і відіграє ключову роль в освітньому, науковому та дослідницькому процесах університету.

Пріоритетними напрямками діяльності бібліотек об'єднання у 2024 році було:

- залучення та якісне обслуговування користувачів;
- удосконалення форм і методів обслуговування користувачів в умовах воєнного стану;
- формування інформаційних ресурсів бібліотек науковою, навчальною та навчально-методичною літературою на традиційних та електронних носіях, передплата періодичних видань;
- поповнення інституційних репозитаріїв університетів та інтегрування їхнього вмісту у світовий інформаційний науковий простір;
- сприяння у використанні наукометричних баз та проведенні вебінарів;
- вивчення та впровадження нових форм і методів роботи;
- забезпечення функціонування електронного каталогу, електронних корпоративних БД;
- створення бібліографічної продукції, видавнича діяльність;
- сприяння розвитку освіти та науки в університеті;
- сприяння принципам академічної доброчесності та свободи на основі відкритості та доступності електронних інформаційних ресурсів університету та бібліотеки;
- застосування інноваційних моделей підвищення кваліфікації через використання дистанційної та інтерактивних форм навчання, участь у навчальних програмах, онлайн-курсах, які пропонуються бібліотечним фахівцям;
- розширення інформаційного потенціалу сайтів бібліотек;

- підвищення інформаційної культури користувачів, сприяння розвитку їхньої інформаційної компетенції;
- формування позитивного іміджу університету, бібліотеки і підвищення її престижу серед здобувачів вищої освіти та співробітників.

Протягом звітнього періоду всі бібліотеки об'єднання вдосконалювали та впроваджували нові форми й методи роботи, активно сприяли інформаційному забезпеченню освітнього та науково-дослідного процесів закладів освіти, адаптуючи комплекс послуг для максимального задоволення потреб різних категорій користувачів.

Як і раніше, основна увага приділялася формуванню інформаційно-ресурсної бази бібліотек, удосконаленню обслуговування користувачів, розкриттю фондів через довідково-бібліографічний апарат, різні наочні та просвітницькі форми. Важливим напрямом залишалось навчання читачів навичкам пошуку та відбору інформації, а також сприяння всебічному розвитку особистості майбутніх фахівців. Крім того, усі бібліотеки об'єднання активно займалися волонтерською та благодійною діяльністю.

Нове в роботі бібліотек

Бібліотека ХКТЕІ

У бібліотеці розпочато роботу над створенням інституційного репозитарію.

Бібліотека К-ПНУ

1. Поновлено низку нормативних документів бібліотеки:
 - Положення про бібліотеку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;
 - Положення про Бібліотечну раду Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція);
 - Положення про інституційний репозитарій (електронний архів) ElarK-PNU Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція).
2. Проведено круглий стіл «Йосип Іванович Токар – очільник бібліотеки (1948-1993рр.)» до 100-річчя від дня народження (30 вересня).
3. Взято участь:
 - II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Університетські бібліотеки в сучасному світі науки та культури», виступ «Вплив війни на читацькі інтереси» (16 травня 2024 р.);
 - IX Науково-практичній online конференції «Бібліотечна справа у сучасних інформаційно-комунікативних процесах: тенденції та перспективи» (23 травня 2024 р.);
 - у циклі вебінарів «Від ідеї до публікації» (26-29 лютого 2024 р.) від компанії Scientific Alliance.
4. Проведено соціологічне дослідження «Місце бібліотеки К-ПНУ у системі наукової комунікації» (листопад 2024 р.).
5. Започатковано проєкт «Бібліотерапія» (з січня 2024 р.).
6. Опубліковано дві статті у наукових збірниках.

7. Підготовлено 3 бібліографічних покажчики та календар знаменних і пам'ятних дат К-ПНУ на 2025 р.

8. Участь у 17 внутрішніх та зовнішніх акредитаціях освітніх програм спеціальностей К-ПНУ.

НБ ВЗО «ПДУ»

Працівниками бібліотеки укладено видання: «Анотовано-ілюстрований покажчик україномовних рідкісних і цінних видань 1918-1947 років «Галерея рідкісних видань Наукової бібліотеки Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»».

НБ ХНУ

1. 16 травня 2024 року на базі наукової бібліотеки ЗВО «Подільський державний університет» проведено II Всеукраїнську науково-практичну онлайн-конференцію «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури», присвячену Дню науки в Україні.
2. Інституційний репозитарій ХНУ включено до Міжнародного каталогу інституційних та тематичних репозитаріїв відкритого доступу OpenDOAR.
3. На сайті бібліотеки створено новий розділ «Наукові ресурси відкритого доступу», який містить актуальні посилання на ресурси України та світу.
4. На сайт бібліотеки (головну сторінку) додано:
 - онлайн-консультант SK/BBLE, за допомогою якого відвідувачі сайту можуть отримати довідку чи консультацію;
 - кнопку «Доступність» для покращення взаємодії користувачів із контентом,
5. За користувацьким запитом для історичної монографії вперше з урахуванням поточних змін в адміністративно-територіальному устрої України укладено допоміжний географічний покажчик (понад 400 записів).
6. Розпочато копіювання та збереження на сервері бібліотеки відеопроєкту «Наука в персоналіях». Посилання на збережений матеріал поступово додаються до біобібліографічного покажчика «Доктори наук, професори Хмельницького національного університету».
7. Розпочато роботу зі створення біобібліографічного покажчика «Випускники ХНУ, які віддали життя за Україну».
8. Підготовлено інформацію про виконання Операційного плану реалізації у 2023—2025 роках Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія», затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 березня 2023 р. № 190-р та надіслано в обласний Департамент освіти.
9. Бібліотека брала участь у проведенні в університеті «Тижня охорони праці» під девізом «Вплив зміни клімату на безпеку та гігієну праці». На інформаційних стендах бібліотеки до уваги відвідувачів була представлена навчальна, наукова, довідкова література, статті та періодичні видання з фонду наукової бібліотеки. Рекомендовані до ознайомлення матеріали висвітлювали нормативно-правові, екологічні, медичні аспекти теми, що сприяло усвідомленню важливості безпечних умов праці задля збереження здоров'я всієї університетської спільноти.
10. Адміністрацією бібліотеки підписано «Заяву ВГО Українська бібліотечна асоціація та Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого «Бачення майбутнього українських бібліотек для післявоєнного відновлення, розвитку людського капіталу та економічно сильної і демократичної України».

11. Участь бібліотеки у конкурсі на девіз УБА 2025р. (завідувачка НМВ С.А. Молчанова запропонувала власний варіант девізу: «Бібліотека: форпост знань і стійкості»).
12. Участь працівників бібліотеки у п'ятій хвилі благодійно-просвітницької акції «Книжкова навала», організованої Українським центром дослідження проблем безпеки імені Дмитра Тимчука (група «Інформаційний спротив») у співпраці з Національним військово-історичним музеєм України. Акція пройшла 21 жовтня
13. Складено звіти про науково-дослідні роботи структурних підрозділів за напрямками роботи відділів.
14. Проведено соціологічне опитування «Роль читання у формуванні патріотичного світогляду студентів».
15. Створено профілі провідних фахівців бібліотеки у Google Академія.
16. Створено Комісію з оцінки отриманих безоплатно видань.
17. Створено логістично-кольоровий пугівник по 1 поверху книгосховища відділу зберігання фондів ВЗФ (з досвіду роботи наукової бібліотеки університету Адама Міцкевича, м. Познань).
18. Колектив наукової бібліотеки відзначено Подякою ректора Хмельницького національного університету Сергія Матюха з нагоди Міжнародного дня волонтера.
19. Бібліотечні працівники та ветеран бібліотеки отримали Подяки від Сергія Мулярчука, директора Благодійної організації «Благодійний фонд «Мир та Відродження».
20. Участь в анкетних опитуваннях: кафедри документознавства та української мови Національного аерокосмічного університету «ХАІ» «Використання штучного інтелекту в бібліотеках»; Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого «Бібліотерапія. Книги. Досвід».
21. Участь у Всеукраїнських заходах:
 - онлайн-марафоні інноваційного досвіду публічних бібліотек України «Сучасні бібліотечні практики Вінниччини» (на платформі Zoom);
 - XIII Всеукраїнській онлайн-школі бібліотечного журналіста на тему «Бібліотечний журналіст і безбар'єрність: розширюємо горизонти»;
 - Всеукраїнській науково-практичній конференції «Суспільні трансформації в умовах війни росії проти України: виклики часу і завдання краєзнавців» (до 80-річчя доктора історичних наук, професора Віктора Степановича Прокопчука) – ХКТЕІ;
 - щорічній профільній конференції «Університетська бібліотека на новому етапі розвитку соціальних комунікацій», тема 2024: «На шляху посилення справедливості, різноманітності, доступності, інклюзії» – Дніпро (гібридний формат);
 - Міжнародній Zoom-конференції «Історія створення національного зведеного каталогу Польщі та співпраця з ним бібліотек України».
22. Підвищення кваліфікації:
 - участь в онлайн-зустрічі «Майстерні (мейкерські простори) у бібліотеках»;
 - участь у практико-орієнтованому вебінарі «Застосування цифрового сервісу ChatGPT як помічника у генеруванні концептів проєктів на конкурси програм ЄС»;
 - пройшли онлайн-тренінг «Грантовий менеджмент для бібліотекарів. Просто та легко!»;

- пройшли навчальні програми соціально-психологічної підтримки Ізраїльської Коаліції по роботі з травмою (Israel Trauma Coalition, Israel); базовий курс з навичок психологічної допомоги та отримали сертифікати;
- участь у зустрічі-події (онлайн) з лікарем-психологом, керівником магістерської програми в Українському католицькому університеті «Клінічна психологія з основами КПТ», завідувачем кафедри клінічної психології Олександром Аврамчуком (тема зустрічі) «Як себе зорганізувати, щоб випадково не наплагіатити? Самоменеджмент для тих, хто навчається».

Видавнича діяльність

1. Анатолій Іванович Гордєєв. До 70-річчя від дня народження : біобібліогр. покажч. / упоряд. О. М. Бичко ; відп. за вип. О. Б. Айвазян. – Хмельницький : ХНУ, 2024. – 107 с.
2. Бібліотека в освітньому просторі. Національно-патріотичне виховання студентської молоді у бібліотеках ЗВО в умовах воєнного стану [Текст] : інформ. бюл. для працівників бібліотек ЗВО Хмельницької області. №28 / редкол.: О. О. Мацей, С. А. Молчанова, О. О. Костюк ; гол. ред. О. Б. Айвазян. - Хмельницький : ХНУ, 2024. – 84 с.
3. Бібліотеки вищих закладів освіти Хмельниччини: цифри та факти [Електронний ресурс] : щоріч. інформ.-аналіт. вид. / Метод. центр б-к вищ. закл. освіти Хмельниц. обл. метод. об-ня ; уклад. О. О. Мацей. – Текст дані. – Хмельницький, 2024. – Вип. № 11 : За матеріалами звітів про роботу бібліотек ЗВО регіону за 2023 рік. –
chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://library.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/03/tsyfry_fakty_2023.pdf – Назва з екрану.
4. Бібліотеки в сучасному світі науки та культури [Електронний ресурс] : збірник наукових праць II Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції, м. Хмельницький – м. Кам'янець-Подільський, 16 травня 2024 р. / за ред. К. В. Гораш, О.Б. Айвазян. – Кам'янець-Подільський, 2024. – 112 с.
5. Прокопчук В. С. Бібліотечна справа на Хмельниччині (1920-2023) : монографія / В. С. Прокопчук, О. Б. Айвазян. – Дунаївці; Хмельницький: Стрихар А. М., 2024. – 416 с.

Просвітницька діяльність

- участь працівників бібліотеки у презентації «Весняно-літнього екскурсійного сезону 2024», яку провели вільна профспілка працівників ХНУ, кафедра туризму та готельно-ресторанної справи, студентська туристична агенція «Подільські мандри»;
- проведено майстерку «Розпис подільської писанки», яку організували та провели бібліотека, студенти, кафедра технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва ХНУ;
- за участю директора НБ в читальному залі бібліотеки відбулося перше засідання студентського наукового клубу «Ми – українці» на тему «Переяславські міфи».

Бібліотечне обслуговування читачів

Діяльність усіх бібліотек методичного об'єднання впродовж звітного року спрямовувалася на виконання послідовної різнобічної роботи з підвищення ефективності бібліотечного та інформаційно-бібліографічного обслуговування студентів, науково-педагогічних працівників, інформаційного забезпечення освітнього процесу та науково-дослідної роботи. Книгозбірні працювали в контакті зі структурними підрозділами навчальних закладів, використовували традиційні форми інформаційно-бібліотечної роботи. Основними завданнями працівників бібліотек ЗВО у звітному році були:

- забезпечення навчального процесу науковою, навчальною та методичною літературою, оперативне та повне інформування про нові надходження до фондів бібліотек;
- підвищення якості та оперативності обслуговування користувачів завдяки автоматизації процесів обслуговування та пошуку інформації;
- формування культури читання та навчання користувачів основам інформаційної грамотності, принципам академічної доброчесності;
- розвиток віртуальних послуг для користувачів;
- сприяння розвитку національної вищої школи.

Спостерігається зниження основних показників роботи бібліотек об'єднання з причин: звернення студентів до електронних версій навчальної літератури, можливість вільного доступу до інтернет-ресурсів, воєнний стан в країні. Впродовж року у ЗВО області зберігалася змішана система навчання.

За єдиним обліком загальний показник кількості читачів зменшився, порівнюючи з 2023 роком, на 95 і становить 17276. На загальну кількість суттєво вплинули показники використання електронних ресурсів користувачами бібліотек ХНУ та К-ПНУ.

Загальний показник кількості виданих документів зменшився на 11,2 % і становить 2477402.

Показник традиційної видачі документів зменшився на 10,3 % і становить 27,2 % від загального показника виданих документів. У звітному році видано періодичних видань на 5,6 % менше, як порівняти з минулорічним показником.

Бібліотека ХГПА

Гуманітарно-педагогічна академія є навчальним закладом, що діє в межах ступеневої освіти. Відповідно завданням бібліотеки є інформаційне забезпечення навчального процесу на:

- 1-4 курсах (шкільна програма та програма педагогічного коледжу);
- 5-6 курсах (програма академії);
- 7-8 курсах (програма магістратури та менеджменту в освіті);
- післядипломна освіта за спеціальністю (англійська мова та література, німецька мова та література).

Обслуговування проводилося на абонементі, у трьох читальних залах (120 місць) та 12-ти кабінетах освітніх дисциплін лаборантами згідно з графіком роботи кабінетів.

З метою забезпечення практичних занять навчально-методичною літературою у бібліотеці виділено окремий фонд, де зберігаються та видаються підручники.

Для реєстрації читачів та книговидачі використовуються і стандартний, і електронний формуляри читача.

До Дня знань у всіх структурних підрозділах бібліотеки були оформлені виставки «На допомогу студенту-першокурснику», «Вам, першокурсники!».

За звітний період кількість читачів за єдиним обліком зменшилася на 18,6 % та становить 1166, а кількість обслугованих всіма структурними підрозділами зменшилася на 14,8 %, показник відвідування бібліотеки зменшився на 0,4 %, порівнюючи з минулим роком, і становить 15211, а кількість книговидачі зменшилася на 1,7 % проти показника попереднього року.

НБ ХУУП

Протягом звітного року вся робота бібліотеки спрямовувалася на поліпшення обслуговування читачів, ефективно інформаційне забезпечення наукового, навчального, виховного процесів та комфортних умов для самостійної підготовки до семінарських занять, пошуку необхідної літератури, написання наукових робіт.

У 2024 році зареєстровано 2595 користувачів за єдиним обліком (на 6,4% менше, ніж попереднього року), з них 2290 студентів. Показник кількості обслугованих читачів усіма структурними підрозділами зменшився на 7,3 % і становить 5184. Показники кількості книговидачі та відвідувань залишилися на рівні минулого року.

На початку навчального року в бібліотеці для студентів-першокурсників денної форми навчання проводилися «Дні першокурсника», в межах якого студентів першого курсу юридичного факультету ознайомили з «Правилами користування бібліотекою», роботою бібліотеки, її структурою, довідково-пошуковим апаратом бібліотеки та електронним каталогом. Для першокурсників факультету управління та економіки проведено заняття з дисципліни «Вступ до фаху». Користувачів ознайомили з роботою бібліотеки, її структурою, інформаційними ресурсами. Наприкінці заходів студенти отримали комплекти підручників на перший семестр навчального року. Студенти заочної форми навчання обслуговувались індивідуально. Загалом у межах заходу обслужено 305 студентів першого курсу.

Працівниками відділу абонементів здійснено комплекс заходів з підготовки масової видачі навчальної літератури. На початку кожного семестру студентам денної та заочної форм навчання видавалися комплекти підручників згідно з графіком видачі літератури. Під час розподілу та видачі комплектів підручників використовувалися навчальні плани, проводилися консультації з викладачами навчального закладу.

До послуг читачів у читальному залі 2 назви газет і 43 назви журналів. Попитом користуються такі журнали: «Право України», «Юридична Україна», «Публічне право», «Університетські наукові записки», «Економіка України», «Фінанси України», «Аспекти публічного управління» та газети: «Юридичний вісник України», «Голос України». Нова література зосереджена загалом у читальному залі.

Традиційно з метою повного задоволення запитів користувачів вивчалися їхні інформаційні потреби через проведення бесід, аналізів читання, складу та використання бібліотечного фонду.

У читальному залі експонувалися виставки нових надходжень, а також тематичні виставки на допомогу навчальному процесу. На бібліотечній сторінці сайту університету, публікувалися списки «Нових надходжень».

Книгозбірня продовжувала видачу літератури застосовуючи, гібридну технологію обслуговування, тобто облік здійснювався як традиційними формами, так і в автоматизованому режимі.

Бібліотеку включено до обхідного листка студентів, викладачів та співробітників, що дало змогу значно скоротити кількість читацької заборгованості. Крім того, упродовж звітного року проводилася робота з попередження читацької заборгованості серед студентів та викладачів. Використовувалися традиційні форми та методи:

- проведення бесід про правила користування бібліотекою та відповідальність за

- збереження літератури;
- перереєстрація користувачів;
- опрацювання наказів про переміщення контингенту студентів;
- перегляд формулярів та внесення в них відповідних поміток;
- надсилання списків боржників до деканатів;
- нагадування користувачам по телефону.

Систематично проводилися бесіди про правила користування бібліотекою, бережливе відношення до фонду, терміни повернення літератури, правила заміни втрачене них видань, або відшкодування.

Бібліотека ХКТЕІ

Диференційне обслуговування користувачів усіх категорій протягом року проводилося на абонементі та у 3-х читальних залах.

Масова видача навчальної літератури здійснювалася згідно з графіком видачі підручників. У вересні для першокурсників проведені бібліотечні уроки, на яких студентів поінформовано щодо правил користування бібліотекою та послуг, які надає книгозбірня, організовано екскурсії бібліотекою. На окремі заняття готувалися та видавалися комплекти підручників. Обслуговування читачів здійснювалось у автоматизованому режимі за електронною читацькою картою. Усі студенти першого курсу пройшли реєстрацію в БД «Бібліограф-читач».

Кількість користувачів за єдиним реєстраційним обліком збільшилася на 23 % від показника минулого року і складає 1779. Кількість відвідувань зменшилася майже у двічі і становить 23169 (2023 року – 49310).

Бібліотека К-ПНУ

Обслуговування користувачів впродовж звітнього року здійснювалося як у традиційному режимі, так і дистанційно. Забезпечення інформаційних потреб користувачів бібліотеки здійснювалося 4 загальнобібліотечними структурними підрозділами:

- інформаційно-бібліографічним відділом;
- відділом комплектування та наукової обробки документів;
- відділом електронних інформаційних ресурсів;
- відділом абонементів та читальних залів, який складається з 4 абонементів та 9 читальних залів.

На кожному територіально віддаленому факультеті університету працюють бібліотечні підрозділи, в яких зосереджено галузеву літературу, підбрану відповідно до спеціальностей та освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти.

Продовжувалася реєстрація відвідувачів в єдиній електронній базі даних «Читачі». Протягом року зареєстровано 4339 користувачів (у 2023 р. – 4225), з них 3205 студентів. Основна робота працівників спрямовувалася на обслуговування користувачів різних категорій: здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, співробітників університету та інших. Користувачам виготовлено ламіновані читацькі квитки зі штрих-кодовими етикетками. Структурними підрозділами бібліотеки обслуговано 9243 (на 2,9 % менше, ніж торік) користувачі, яким видано 502082 документи (у тому числі 2540 рідкісних та цінних, 434067 мережних локальних документів). Кількість віртуальних користувачів склала 107232. Користувачі відвідали бібліотеку 336256 рази, зокрема, соціокультурні заходи – 1530, вебсайт бібліотеки – 27870, інституційний репозитарій – 273645 рази. Основна робота працівників була скерована на обслуговування користувачів різних категорій: здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання, науково-

педагогічних працівників, аспірантів, співробітників.

Значна увага приділялась обслуговуванню здобувачів вищої освіти I курсу (денної та заочної форм навчання), які одержували підручники традиційним груповим методом. Видача комплектів підручників і посібників проводилася відповідно до графіка, узгодженого з деканатами, що сприяло оперативному забезпеченню студентів необхідною літературою. При реєстрації нового читача обов'язково проводилось ознайомлення з правилами користування бібліотекою, її структурою й інформаційними ресурсами.

Під час проведення уроків-ознайомлень першокурсників з книгозбірнею експонувалися тематичні книжково-ілюстративні виставки:

- Книга всіх нас мудрості навчає
- Крокуй стежкою знань!
- 1 вересня – День знань
- Знання – це скарб
- День знань, Учитель – творець добра на землі
- Серце, віддане дітям (до дня народження Василя Сухомлинського).

З метою збереження та впорядкування бібліотечного фонду проводилися бесіди з користувачами про правила користування бібліотекою, виявлялися боржники, здійснювалася заміна загубленої літератури.

Важливою складовою роботи абонементів та читальних залів була виставкова діяльність, бібліографічні огляди, проведення Днів кафедри.

У минулому році (як і у попередні роки) через брак коштів не працював міжбібліотечний абонемент.

Відносні показники роботи бібліотеки:

- відвідуваність – 77;
- читаність – 116;
- обертаність – 0,52;
- книгозабезпеченість – 221.

НБ ЗВО «ПДУ»

Обслуговування читачів у бібліотеці здійснювалося на 3-х абонементах: наукової, навчальної і художньої літератури та у 2-х читальних залах (на 280 місць).

Для якісного обслуговування читачів у книгозбірні широко застосовувався відкритий доступ до книжкових фондів, проводилася систематична, послідовна робота зі студентами, вивчалися плани занять, теми рефератів, курсових, дипломних робіт. При записі у книгозбірню працівники абонементів ознайомлювали студентів з «Правилами користування бібліотекою», наголошували про матеріальну відповідальність за втрачені та пошкоджені видання.

Працівники бібліотеки, застосовуючи індивідуальні та групові методи роботи з користувачами, надавали їм потрібну інформацію, рекомендували нову літературу, а також періодику, яка була основним джерелом з багатьох питань історії, філософії, економіки, педагогіки, менеджменту, маркетингу, нових технологій виробництва, сільськогосподарської тематики.

У читальних залах та на абонементах впродовж року експонувались книжкові виставки «Нові надходження», тематичні виставки на допомогу навчальному процесу, до загальноуніверситетських заходів.

Традиційно на початку навчального року проводилася декада першокурсника. У межах декади проведено цикл заходів:

1. Книжкові виставки:
 - «Тобі, першокурсник»;

- «Періодика на допомогу студенту»;
- «Бібліотека – джерело знань».

2. Уроки-екскурсії «Історія наукової бібліотеки ЗВО «ПДУ»» (охоплено студентів усіх факультетів), на яких ознайомили першокурсників зі структурою бібліотеки, функцією її абонементів і відділів, правилами користування книжковим фондом, довідково-бібліографічним апаратом.

3. Бесіди-знайомства «Стань активним користувачем книжкових скарбів». На виховних годинах для студентів-першокурсників всіх спеціальностей розповідалося про значення книги і читання, що є основою самостійного мислення і фахової компетентності.

Використання диференційного підходу до обслуговування користувачів дало змогу працівникам бібліотеки оперативно виявляти інтереси читачів, їх потреби в літературі, зацікавленості в читанні. Ця робота проводилась як із внутрішніми читачами (науковцями, науково-педагогічними працівниками, студентами, аспірантами, докторантами Університету), так із зовнішніми користувачами, серед яких внутрішньо переміщені особи з окупованих територій України.

Працівниками бібліотеки проводилась робота щодо надання допомоги внутрішньо переміщеним особам (у бібліотеці обслуговувались понад 200 користувачів цієї категорії); постійно проводилась робота щодо залучення курсантів і курсанток, а також науково-педагогічного складу кафедр факультету №1 Харківського національного університету внутрішніх справ (факультет переміщено в Кам'янець-Подільський у травні 2022 року).

На абонементних і в читальних залах бібліотеки проведено моніторинг відвідування бібліотеки за факультетами. Причиною незадовільного відвідування бібліотеки студентами є мізерне надходження нової літератури, статистичних збірників, періодичних видань за спеціальностями. Студенти, як правило, використовують електронний ресурс (ресурси мережі «Інтернет»).

Проводилась робота з попередження та ліквідації читацької заборгованості.

Кількість читачів за єдиною реєстрацією становить 3681 (на 3,5% менше, ніж минулого року), але кількість користувачів, обслугованих усіма структурними підрозділами, збільшилася на 1,3%, як порівняти з минулорічними показниками, і становить 18405. На 24,5 % зменшилася кількість відвідувань. На якість книговидачі негативно вплинуло обмежене комплектування новими документами сільськогосподарського спрямування.

Як методичний центр об'єднання сільськогосподарських бібліотек області бібліотека обслуговувала користувачів коледжу ПДАТУ, Новоушицького коледжу ПДАТУ, Шепетівського коледжу ПДАТУ та Хмельницької державної сільськогосподарської дослідної станції ІКСГП НААН. Користувачі цих підрозділів є активними читачами головної бібліотеки.

На жаль, у 2024 році знову не працював міжбібліотечний абонемент.

НБ ХНУ

Бібліотечно-бібліографічне обслуговування користувачів проводилося працівниками всіх структурних підрозділів: ВО, ІБВ, НМВ, ВКНОД, ВЗФ, ВІТКЗ; у 3-х читальних залах і на 3-х абонементних; у залі каталогів та електронної інформації, а також на 4-х кафедральних абонементних; вебсайті книгозбірні через віртуальну систему обслуговування.

У 2024 році традиційні статистичні показники роботи книгозбірні дещо зменшилися проти минулого року. Через воєнний стан в Україні, як і торік, навчання

проводилося за змішаною системою (традиційно та в режимі онлайн). Збільшився відсоток показників віртуальної системи обслуговування до загальних показників по бібліотеці.

Кількість користувачів за єдиним обліком зменшилася на 23 особи проти попереднього року та становить 3631. Кількість фактично обслужених, яка становить 13277 користувачів, зменшилася на 5,8 %. Кількість користувачів ЕБ складає 12,6 % до фактично обслужених. Найбільше читачів обслужено на абонементів — 44,4 % від загального показника, найбільше навантаження по читачах у читальних залах – 1761. Кількість віддалених авторизованих користувачів збільшилася на 5,3 % і становить 86752.

Показники кількості відвідувань зменшилися, як порівняти з минулим роком, у 18 разів і становлять 201793, з них 37489 – традиційні відвідування бібліотеки. Одним із чинників зменшення відвідуваності сайту книгозбірні є зменшення звернення користувачів до інституційного репозитарію. Серед підрозділів бібліотеки найбільший показник відвідувань на абонементів – 57,3 %. Середньоденний показник відвідування бібліотеки становить 143,8, електронної бібліотеки – 13,3, а вебсайту книгозбірні — 3046,8.

Показник видачі традиційних та електронних документів — 1448187 прим. Загальна кількість завантажених електронних документів за рік – 1367316, що становить 95,9 % від загальної видачі. Найбільший відсоток до загальної кількості традиційної видачі документів становить навчальна література – 46,3 %.

Показник кількості користувачів ЕБ, зареєстрованих у власному програмному продукті обліку статистичних даних, у звітному році становить 1607 (на 231 користувачів менше за минулорічний показник); відвідувань – 3495 (2023 року – 3675). Показник кількості завантажених документів становить 94112. З БД «Інституційний репозитарій» завантажено 1273204 документи.

На 1.01.2025 року залишилось 4 абонементи на кафедрах: іноземної мови, германської філології та перекладознавства, практики іноземної мови та методики викладання, слов'янської філології.

До послуг МБА та ЕДД у звітному році звернулися 9 користувачів, з них 5 нових абонентів: НБ ім. М. Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка (м. Київ), Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського (м. Київ), Національна історична бібліотека України (м. Київ), бібліотека Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського (м. Вінниця), наукова бібліотека ЗВО «Подільський державний університет» (м. Кам'янець-Подільський). Для нових абонентів надіслано 5 документів.

Загалом у звітному році прийнято та оброблено 16 замовлень, надано 9 документів (через МБА – 7 документів; ЕДД – 2 документи, що становить 643 сторінки електронних копій). Замовлення відправлені наприкінці року у бібліотеки-фондоутримувачі (на 2 документи) очікуються на початку 2025 року. Надіслано 6 листів в бібліотеки України з замовленнями і уточненням інформації про наявність потрібних видань та можливість їх отримання через МБА.

Від бібліотеки-фондоутримувача отримано 7 відмовлень на замовлення МБА НБ ХНУ з причин: не видається по МБА, примірник читального залу, один примірник.

Інформація про службу міжбібліотечного абонементів та електронної доставки документів надавалася під час проведення масових інформаційних заходів та занять зі студентами з основ інформаційної культури.

Традиційно для студентів 1-го курсу проведено «Місячник першокурсника». Цьогоріч «Місячник першокурсника» розпочався 9 вересня і продовжувався до 10

жовтня. За цей період 40 % (627 студентів) першокурсників (на 17,8 % менше, від минулорічного показника) отримали читацькі картки та комплекти підручників, ознайомилися з правилами, структурою, інформаційними ресурсами бібліотеки, прослухали лекції про культуру читання.

Загалом студентам першого курсу під час «Місячника першокурсника» видано 3529 примірників документів. Для усіх зареєстрованих користувачів виготовлено читацькі картки, здійснено редагування БД «Читачі». За рік підписано 2499 обхідних листів студентам, бакалаврам, магістрам, викладачам та співробітникам.

Упродовж «Місячника першокурсника» для студентських груп проводилися ознайомчі екскурсії книгозбірнею, а на абонементі навчальної літератури (3 поверх) студенти мали змогу побачити, як відбувається пошук замовленого видання у величезному книгосховищі та взяти участь в ігровому завданні «Знайди адресу книги».

Під час обслуговування студентів застосовувалися різні методи видачі підручників: груповий метод – для 1-х курсів денної форми навчання; гібридна технологія видачі підручників (груповим методом та індивідуально) – для 2-3-х курсів; студенти стаціонару 4-5-х курсів та студенти-заочники 2-6-х курсів обслуговувалися індивідуально.

На допомогу навчальному процесу в читальних залах та на абонементі упродовж року експонувалися виставки нових надходжень та тематичні виставки, зокрема:

- На допомогу першокурснику
- Вам, першокурсники!
- Якісна освіта – дорога в майбутнє
- Джерела вивчення історії України
- Право на життя без перешкод

Упродовж року проводилася робота з редагування та оновлення віртуальних виставок, представлених користувачам книгозбірні на вебсайті НБ. Створено відеопрезентації:

- «Пам'яті Героїв Крут». Художні читання вірша (до Дня пам'яті Героїв Крут);
- Відеопрезентація книжково-ілюстративної виставки, присвяченої пам'яті Героїв Небесної Сотні;
- Поетичний флешмоб «Читаємо рядки «Кобзаря»» (до 210 річниці від дня народження Т.Г. Шевченка);
- Відеопрезентація монографії Лілії Іваневич «Традиційний одяг українців Поділля»;
- «До ювілею науковця». Відеопрезентація біобібліографічного покажчика, присвяченого ювілею доктора технічних наук, професора, заслуженого винахідника України, професора кафедри технології машинобудування Хмельницького національного університету Анатолія Івановича Гордєєва.

Проведено аналіз наповнення віртуальної «Виставки-презентації видань викладачів Хмельницького національного університету» (щорічна) за результатом якого прийняте рішення про припинення подальшого її наповнення у зв'язку зі створенням БД «Праці викладачів Хмельницького національного університету», оскільки відбувалося дублювання інформації.

Загалом на сайті представлено 38 віртуальних виставок, на яких експоновано 748 документів. За рік до виставок зверталися 2765 разів, що майже удвічі більше, ніж за 2023 р.

Соціокультурна робота

Бібліотека університету не лише допомагає у вирішенні найскладніших проблем навчання і розвитку, але й сприяє виробленню ціннісних орієнтирів, впливає на формування інтелектуального та культурного середовища, створює умови для розвитку патріотичних, духовно-моральних, культурних, естетичних та інших якостей особистості. Вона здатна підтримати творчу зацікавленість у навчанні, науці, мистецтві, сприяти патріотичному налаштуванню молоді. Фахівці бібліотеки університету для популяризації інформаційних ресурсів використовують різноманітні форми популяризації фонду та комплексні інформаційні заходи.

Соціокультурна робота бібліотеки закладу вищої освіти на сучасному етапі вирізняється різноманітністю форм та засобів проведення заходів, на яких фахівці бібліотеки прищеплюють молоді любов до українського слова, рідного краю та України. Поряд із заходами з відзначення традиційних дат у 2024 році з'явилися нові дати, які відображають відвагу та героїзм захисників рідної землі.

Для популяризації інформаційних ресурсів фахівці бібліотеки використовували комплексні інформаційні заходи: книжкові та віртуальні виставки, круглі столи, семінари, огляди літератури, поетичні вечори, мистецькі години, презентації книг, екскурсії, інформаційні заняття, зустрічі з визначними діячами, літературні читання, Дні кафедр, художньо-мистецькі заходи тощо.

Інформація про заходи розміщувалася на сайтах бібліотек та вебсторінках, в соціальних мережах.

Загалом у бібліотеках об'єднання відбулося 199 соціокультурних заходів (на 26 більше, ніж у минулому році), організовано 574 тематичних виставки (з них 225 віртуальних). Загалом на виставках експонувалося 20898 документів.

Сучасні виклики, запровадження воєнного стану, мінливі потреби користувачів бібліотеки змушували працівників шукати нові підходи до бібліотечного обслуговування, проведення масових заходів, поєднуючи традиційне і новаторське.

Бібліотека ХГПА

Організовано 72 тематичні виставки та відкритих переглядів літератури (з них 15 віртуальних виставок), на яких експонувалося 2523 видання. Впродовж року біля книжкових виставок проводилися бесіди-огляди літератури.

За рік проведено 18 масових заходів, при підготовці яких використовувалися як традиційні, так і новітні інформаційні технології. Застосування мультимедійних технологій покращило просвітницьку роботу бібліотеки. Перегляд фільмів, приурочених до різноманітних дат, використання звукових фонограм, художніх репродукцій, фотографій дозволило урізноманітнити заходи, зробити їх більш насиченими, цікавими та пізнавальними. Серед проведених заходів:

- літературно-мистецьке свято «О слово рідне, мова рідна» (Міжнародного дня рідної мови);
- літературно-мистецька конференція «Космос української культури: феномен Марії Приймаченко» (до 115-річчя від дня народження української унікальної художниці зі світовим ім'ям);
- презентація збірки поезій Андрія Горбатюка (випускника ХГПА) «Задихане скло»;
- літературна година «Подільська Шевченкіана» за участю письменників, членів Національної спілки письменників України, лауреатів обласної премії імені Т.Г. Шевченка Ніни Шмурикової, Лідії Ярохно, Василя Горбатюка, Галини Яківчук (для студентів факультетів дошкільної освіти і психології, початкової освіти та

- філології). На заході звучали музичні твори на слова Т.Шевченка, які виконали студенти факультету мистецтв Поліна Буга та Павліна Антонюк;
- презентація дебютної поетичної збірки подолянки, членкині Хмельницького обласного осередку ВТС «Конгрес літераторів України» Нелі Нагорянської «Табу»;
 - урок-реквієм «Дзвони Чорнобиля», на який завітав ліквідатор наслідків аварії – Іван Петрович Клименко. Він розповів, як очевидець, історію життя і подвигу людей, які ціною свого здоров'я і життя врятували людство. Іван Петрович поділився спогадами про важкі умови, в яких доводилося працювати, його спогади – це урок відповідальності, любові до рідної землі.
 - зустріч студентів факультету дошкільної освіти та психології з письменником, журналістом, членом Національної спілки письменників України, членом Національної спілки журналістів України, нині бойовим медиком Михайлом Цимбалюком. Михайло Петрович презентував свої книги – «Синдром відкладеного життя» та збірку поезій «Калібри любові», написані під час перебування письменника в лавах ЗСУ;
 - Х Ісаєнківські читання «Мелодія її серця», приурочені до дня народження знаної подільської поетеси, активної громадської діячки, працівниці бібліотеки ХГПА Галини Ісасенко;
 - творча зустріч з відомими українськими письменниками, лауреатами престижних премій та відзнак, володарів Гран-Прі міжнародного літературного конкурсу «Коронація слова» Надією Гуменюк та Володимиром Лисом;
 - літературно-мистецьке свято «Як вогонь у серці я несучу в майбутнє негасиму мову, слово незабутнє» (до Дня української писемності та мови).

НБ ХУУП

Впродовж року в бібліотеці експонувалися тематичні книжкові виставки, а на вебсторінці бібліотеки - віртуальні виставки. Загалом підготовлено 118 виставок (з них 64 віртуальні), на яких представлено 5774 документи.

Інформація про виставки та проведені масові заходи висвітлювалася на сайті університету, вебсторінці бібліотеки та в соціальних мережах «Фейсбук» та «Instagram».

Бібліотека ХКТЕІ

Упродовж року бібліотека експонувала 45 тематичних виставок (з них 2 віртуальних) до ювілейних дат відомих науковців, письменників, педагогів, діячів культури; дня народження Т.Г. Шевченка, Міжнародного дня рідної мови, Дня Конституції України, Всесвітнього дня Землі, Дня Соборності України, Чорнобильської трагедії, Дня Незалежності України тощо.

Впродовж року організувалися виховні години у дистанційному форматі.

У бібліотеці започатковано цикл заходів «Зустріч зблизка», на яких студентів знайомили з яскравими, патріотичними особистостями, котрі прославилися своїми досягненнями та є прикладом вірного служіння державній ідеї, професійному вибору. За звітний період відбулися зустрічі з:

- Наталією Єсіною – заступником начальника відділу грошового обігу у Хмельницькій області Департаменту грошового обігу Національний банк України;
- Ольгою Рибчинською – поетесою, просвітянкою, волонтеркою, кандидатом філософських наук, заступником директора Хмельницького центру національно-патріотичного виховання дітей і молоді, членкинею Хмельницького міського

- Товариства української мови імені Тараса Шевченка «Просвіта»;
- Світланю Ковальчук – доктором економічних наук, професоркою, віцепрезидентом та очільницею обласного осередку ГО Українська Асоціація Маркетингу, академіком Академії економічних наук України, волонтеркою;
- Віталієм Міхалевським – науковцем, освітянином, головою Хмельницького обласного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта», головою Хмельницької міської організації Національної спілки письменників України, доцентом Хмельницького національного університету, поетом;
- Йосипом Осецьким – доктором філософії у галузі права, дослідником кримінології, давньої і новітньої історії України та індоевропеїстики, порівняльно-історичного мовознавства – українська мова і санскрит, письменником, в українській літературі його відносять до течії постімпресіоністів;
- Михайлом Цимбалюком – воїном ЗСУ, бойовим медиком, письменником, членом Національної спілки письменників України, журналістом.

Проведено:

- зустріч з поетами, членами національної спілки письменників України і товариства «Просвіта» – Віталієм Міхалевським та Лідією Ярошно (до Дня української писемності та мови);
- літературний кругозір «Шевченкова висота» (до 210 річниці від дня народження Т.Г. Шевченка). Студенти I курсу пригадали життєвий та творчий шлях видатного Кобзаря, дізналися про маловідомі сторінки його життя, переглянули художні авторські роботи, прослухали сучасну адаптацію його творів українськими співаками;
- захід «З любов'ю до рідного слова», на який завітали письменники, члени НСПУ Поділля (до Всесвітнього дня поезії);
- у межах тематичної акції «Національний тиждень читання. Тиждень поезії» для студентів I курсу організували зустріч із поетом Йосипом Осецьким та бардом Леонідом Мазуром;
- історичний урок «Голодомори в Україні» (до Дня вшанування пам'яті жертв Голодоморів);
- день пам'яті «Чорнобиль – скорбота пам'яті людської» (до дня пам'яті Чорнобильської трагедії);
- інформаційна година «Студенти проти булінгу».

До Дня відкритих дверей експонувалися книжкові виставки (за спеціальностями), для потенційних студентів та їхніх рідних проводилися екскурсії бібліотекою.

Проведено низку презентацій виставок, зокрема:

- Наукові напрацювання викладачів ХКТЕУ;
- Кооперація: взаємодопомога, демократія та мир;
- Історія України за роки незалежності;
- Періодичні видання: нові надходження;
- Комп'ютерний геній (до Дня комп'ютерної графіки);
- Чорнобиль – трагедія і біль України (до Чорнобильської трагедії);
- Оберіг нашої держави (до Дня Конституції);
- Мово рідна, звучи в ріднім домі» (до Дня рідної мови)
- Права. Гарантії. Захист (до Дня прав людини).

Проводилися «Флешбуки» – презентації книг за спеціальностями викладачів інституту. Відбувалися заходи щодо популяризації сучасної літератури – презентації книг студентами та обговорення вражень від прочитаного.

Бібліотека К-ПНУ

Працівники бібліотеки приділяли увагу не тільки інформаційному напрямку роботи, допомагаючи вирішенню найскладніших проблем навчання і розвитку, але й сприяли виробленню ціннісних орієнтирів, впливали на формування інтелектуального та культурного середовища, створювали умови для розвитку патріотичних, духовно-моральних, культурних, естетичних та інших якостей особистості.

Бібліотекарі різноплановими заходами відзначили ювілейні дати науковців університету:

- 55-річчя від дня народження В. Газіна, В. Дубінського, І. Кучинської;
- 60-річчя від дня народження Т. Дуткевич;
- 65-річчя від дня народження О. Кеби, Л. Любінської;
- 75-річчя від дня народження П. Плахтія;
- 95-річчя від дня народження О. Чехівського;
- 100-річчя від дня народження Й. Токара.

Підготували заходи до державних свят:

- Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні;
- Дня Гідності та Свободи;
- Дня Незалежності України та Дня Конституції;
- Дня захисника України, українського козацтва (комплекс заходів);
- Дня пам'яті жертв Голодоморів;
- Міжнародного дня рідної мови;
- Дня української писемності та мови та ін.

Фахівці бібліотеки широко відображали загарбницьку війну росії проти України, прославляли відвагу та героїзм захисників, вшановували пам'ять загиблих воїнів, популяризували літературу патріотичної тематики, відзначали День захисника України, День Збройних Сил України та День українського козацтва соціокультурними заходами. Проведено:

- презентацію книги О. А. Рарицького про саперів російсько-української війни «Сильні духом»;
- літературні читання «Поезія війни «Моя незламна Україна»;
- презентація творів мистецтва «Мистецтво проти війни»;
- літературно-мистецьку композицію «Схилились маки пам'яті сумні...»;
- віртуальні виставки;
 - виставка однієї книги «Аеропорт»;
 - «Україна у Другій Світовій війні»
- книжкові експозиції:
 - «Україна – країна незламних!»;
 - «Слава козацька вічно жива»;
 - «Козацькому роду нема переводу»;
 - «Герої серед нас»;
 - «Війна за незалежність».

– бібліографічний огляд «Війн за Незалежність».

До Дня соборності України організовано виставки «На шляху до соборної України», «Ти єдина, Україно, ти на всіх у нас одна», «Соборність у наших серцях».

Різноманітні заходи проведено до ювілейних і пам'ятних дат вітчизняних та світових митців слова та мистецтва: Лесі Дичко, М. Бажана, В. Січинського, М. Драй-Хмари, Л. Ревуцького, Остапа Вишні, С. Люткевича, М. Коцюбинського, Ю. Сіцінського,

Олени Пчілки, Т. Г. Шевченка, Данила Апостола, Івана Мазепи, В. Шекспіра та ін
Експонувалися книжкові виставки:

– Л. М. Ревуцький – композитор, піаніст, педагог.

– Гетьман Мазепа та його доба.

– Я б знов так само вдруге ще б прожив Аж до сьогодні з самого початку (про політичного діяча О.О. Чехівського)

– Поклик служити мистецтву (про композитора та педагога Л. Дичко) та інші заходи, зокрема, віртуальні виставки:

– Дивоспів української літератури (про С. Руданського)

– Постать Івана Мазепи в історії України (про І. Мазепу)

– Січинський Володимир

– Світло добра і любові (про Олену Пчілку)

– Михайло Драй-Хмара

– Сивий голуб українського гумору (про Остапа Вишню).

Проведено бібліографічні огляди:

– Славетній і незабутній (до 140-річчя від дня народження Н. Д. Полонської-Василенко)

– Михайло Коцюбинський – видатний український письменник і громадський діяч

– Два кольори у творчості та житті Дмитра Павличка

– Політ крізь бурю (до 120-річчя від дня народження М. Бажана)

– Данило Апостол. Особистість, що внесла значний вклад в становлення України.

Вшанування пам'яті славетного українця – поета, письменника, художника, громадського діяча Тараса Григоровича Шевченка відбулося низкою заходів, проведено:

– літературно-мистецькі вечори «Шевченкове слово в наших серцях» та «З Кобзарем у серці»;

– підготовлено традиційні книжко-ілюстративні виставки: «Шевченкове слово в віках не старіє», «Тарас Шевченко – провісник долі України», «Крилате слово Кобзаря», «Тарас Шевченко і мистецтво»;

– бібліографічні огляди «Величне слово Кобзаря!...», «Шевченкове слово вічно живе»;

– інформаційну годину «Шевченкове слово вічно живе».

Україна вшанує пам'ять героїв Майдану, які відстоювати цілісність і єдність нашої держави. До дня Героїв Небесної Сотні бібліотекарами організовано книжкові виставки «Славні сини України», «А Сотня відлетіла в небо» та «Пам'яті Героїв Небесної Сотні».

Державні свята День Конституції, День незалежності України були представлені у підрозділах бібліотеки низкою книжкових експозицій:

– Конституція України – погляд у майбутнє,

– Оберіг нашої державності,

– Хай святиться ім'я твоє, Україно!

та віртуальною виставкою «Моя Україна – єдина і вільна».

Щороку в четверту суботу листопада Україна вшанує пам'ять жертв Голодомору 1932–1933 років і масових штучних голодів 1921–1923 і 1946–1947 років. Голодомор є національною трагедією і окремою сумною та гіркою сторінкою в історії українського народу. Сьогодні наш обов'язок – зробити все, аби зболена пам'ять про заморених голодом, розстріляних, закатованих була живою для нинішніх та прийдешніх поколінь, щоб ніколи не допустити подібного на нашій українській землі, берегти мир і спокій,

жити у злагоді й порозумінні. Працівники центрального абонементу створили відео-композицію «В скорботі голову схилю..» та закликали всіх запалити свічку перед світлою пам'яттю тих, кого забрала голодна смерть.

Вечір-реквієм «І пам'яті свіча не згасне» проведений в читальному залі історичного факультету. Учасники заходу згадували загиблих, читали вірші та уривки з творів. Жертв Голодомору вшанували хвилиною мовчання.

Експонувалися тематичні виставки «Минуле стукає у наші серця», «Голодомор – чорна сповідь моєї Вітчизни» та створено віртуальну виставку «Голодомори на Поділлі», яку підготував інформаційно-бібліографічний відділ.

Традиційно бібліотека готує заходи до Дня знань, Дня працівника освіти та пропагує бібліотечно-інформаційні послуги під час проведення бібліотечно-бібліографічних уроків, екскурсій для першокурсників.

Професія бібліотекар і вчитель споріднені і завжди йдуть поруч. До Всеукраїнського дня бібліотек фахівці нашої бібліотеки провели святкове засідання, круглий стіл «Й. І. Токар – очільник бібліотеки (1948-1993рр.)» до 100-річчя від дня народження. Участь у заході взяли працівники бібліотеки К-ПНУ імені Івана Огієнка, викладачі місцевого фахового коледжу культури і мистецтв, науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти педагогічного факультету і навчально-наукового інституту української філології та журналістики. Виступили директор університетської книгозбірні, кандидат іст. наук Л. В. Климчук, завідувач відділення коледжу О. Я. Павлюк, завідувач сектору читального залу педагогічного факультету Т. В. Сологуб.

Бібліотекар читального залу №2 Олеся Марценківська підготувала тематичну виставку «Й. І. Токар – фундатор бібліотечної справи», а завідувач інформаційно-бібліографічного відділу Галина Гайшук – «Творчі напрацювання колективу бібліотеки».

В Національний тиждень читання поезії, що тривав з 16 по 24 березня, працівники центрального абонементу організували літературні відеочитання авторської та класичної поезії «Поезія, написана війною»; провели інформаційний захід «Мова – то серце народу» до Дня слов'янської писемності та культури для учнів ліцею №5. Школярі мали нагоду більше дізнатися про історію та значення слов'янської писемності, внесок Кирила і Мефодія у розвиток культури і освіти. Для учнів підготували цікавий квест, провели огляд літератури тощо.

2 квітня з нагоди Міжнародного дня дитячої книги у читальній залі педагогічного факультету бібліотеки відбулася читацька конференція «Любов до книги плекаємо змалку», у якій взяли участь здобувачі вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта та викладачі кафедри теорії та методик дошкільної освіти.

Популяризували мову через організацію:

– Книжкових виставок: «Ти, рідна мово, чиста, як роса, цілюща й невичерпна, як криниця», «Рідна мова – голос нації», «Поезія – це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі», «Веселкові барви дитячої книги», «Мова – ДНК нації».

– Віртуальних виставок «Яке прекрасне рідне слово! Воно не світ, а всі світи!», «Мова – то серце народу», «Слово-мова-нація».

– Бібліографічних оглядів: Віки творилась українська мова, «Скарбниця народного мовлення України», «У мові і минуле й майбуття, у ній народу суть його життя».

– Щоквартальних оглядів «Письменники-ювіляри», які готував інформаційно-бібліографічний відділ.

Інформацію про просвітницькі заходи можна переглянути на сайті бібліотеки.

З січня 2024 р. у бібліотеці започатковано проєкт «Бібліотерапія». Бібліотерапія – це психологічна допомога, зняття стресу і лікування людей в основі якого лежить

читання ними книжок, які сповнені глибокої віри в життя, пробуджують оптимізм, відволікають від навколишніх проблем, сумних думок та важких переживань. Це метод психотерапії, що використовує літературу як одну з форм лікування словом.

Упродовж звітного року в бібліотеці розроблено 135 тематичних виставки (експонували 2336 документів), з них: 33 віртуальних (експоновано документів – 661) та 29 постійнодіючих, на кожну з яких оформлено паспорти, проведено 13 масових заходів (відвідало 1530 користувачів) та створено 27 бібліографічних оглядів.

Для студентів різних курсів та школярів міста і району проведено 16 екскурсій по підрозділах бібліотеки та фонду центрального абонементу. Усі структурні підрозділи бібліотеки створили презентації відділів та оновили інформацію на вебсайті книгозбірні.

У читальному залі історичного факультету проведено бібліо-тайм на тему «Скільки б книг ти не читав, нема новіше, ніж журнал».

Оновлено асортимент і продовжував функціонувати «Буккросинг» на центральному абонементі та в читальному залі педагогічного факультету. За допомогою цієї форми популяризації літератури здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники та співробітники університету мали змогу обмінюватися власними книгами.

НБ ЗВО «ПДУ»

Впродовж року соціокультурна робота бібліотеки спрямовувалася на національно-патріотичне, інтелектуально-духовне, громадсько-правове, екологічне, моральне, естетичне виховання та утвердження здорового способу життя.

Працівники бібліотеки підтримували зв'язки з викладачами університету, науковцями інших навчальних закладів міста, міськими осередками національних творчих спілок, музеями, культурними установами, громадськими організаціями міста. На допомогу навчальному і виховному процесам у бібліотеці було оформлено 86 книжкових виставок (з них 73 – віртуальні).

Працівники книгозбірні брали участь у заходах університету, серед яких круглі столи, засідання студентського наукового гуртка, просвітницькі зустрічі з громадськими діячами і відомими людьми міста, благодійні акції, книжкові виставки тощо.

За рік підготовлено та проведено:

- Пізнавальну екскурсію для студентів-першокурсників (до Всеукраїнського дня бібліотек «Бібліотека – джерело знань»)

<https://pdatu.edu.ua/news-10/naukova-biblioteka-zvo-pdu-zaproshuye.html>;

- Виставку-портрет до вшанування 210-річчя від дня народження Тараса Шевченка «Незгасне світло Кобзаря» <https://pdatu.edu.ua/news-10/210.html>;

- Тематичну книжкову виставку до «День Героїв небесної сотні – 10 років незламності»

<https://pdatu.edu.ua/news-10/10.html>;

- Круглий стіл «Перспективи розвитку туризму в Кам'янець-Подільському районі на сучасному етапі»

<https://pdatu.edu.ua/news-01/kruglij-stil-perspektivi-rozvitku-turizmu-v-kam-yanets-podilskomu-rajoni-na-suchasnomu-etapi.html>;

- Тематичну книжкову виставку до Дня рідної мови «Нація повинна боронити свою мову...»

<https://pdatu.edu.ua/news-10/tematychna-vystavka-do-mizhnarodnoho-dnya-ridnoyi-movy.html>;

- Тематичну книжкову виставку до Дня народження Лесі Українки «Я збагнула, що забуття не суджено мені»

<https://pdatu.edu.ua/news-10/naukova-biblioteka-prezentuie-tematychnu-vystavku-do-dnia->

[narodzhennia-lesi-ukrainky.html](#);

- Міжнародний круглий стіл, присвячений Дню незалежності Польщі, на тему «Культурна спадщина Юзефа Ролле, як міст до зближення Українського і Польського народів» Презентація бібліографічного покажчика «Dr. Antoni J. – Йосип Ролле : до 195-річчя від дня народження видатного краєзнавця Поділля 1829-1894»

<https://pdatu.edu.ua/news-10/biobibliografichnij-pokazhchik-dr-antoni-j-josip-rolle-do-195-richchya-vid-dnya-narodzhennya-vidatnogo-kraeznavtsya-podillya-1829-1894.html>;

- Тематичну книжкову виставку до Всесвітній дня поезії «Поезія – це музика душі»
<https://pdatu.edu.ua/news-10/21.html>;

- Тематичну книжкову виставку до Дня народження Ліни Костенко «Цікаві факти життя та найпопулярніші вірші»

<https://pdatu.edu.ua/news-10/19.html>;

- Тематичну виставку «Чорнобиль – біль і скорбота України»

<https://pdatu.edu.ua/news-10/naukova-biblioteka-prezentovala-tematichnu-vistavku-do-mizhnarodnogo-dnya-pam-yati-pro-chornobilsku-katastrofu.html>;

- Тематичну виставку «Іван Котляревський – засновник нової української літератури: 255 років від дня народження»

<https://pdatu.edu.ua/news-10/ivan-kotlyarevskij-zasnovnik-novoji-ukrajinskoji-literaturi-255-rokiv-vid-dnya-narodzhennya.html>

- Тематичну виставку до 160-річчя від дня народження Михайла Коцюбинського «Залюблений у сонце і квіти»

<https://pdatu.edu.ua/news-10/zalyublenij-u-sonitse-i-kviti-knizhkova-vistavka-do-160-richchya-vid-dnya-narodzhennya-mikhajla-kotsyubinskogo.html>

- Тематичну виставку «День української писемності та мови»

<https://pdatu.edu.ua/news-10/den-ukrajinskoji-pisemnosti-ta-movi.html>;

У виставковій роботі бібліотеки варто відмітити різноманітність видів експонованих виставок. Масові заходи бібліотеки висвітлювалися на сайті університету, сторінці бібліотеки та у мережі «Фейсбук»

https://www.facebook.com/profile.php?id=100089674923856&locale=uk_UA).

Проведено 2 засідання студентського наукового гуртка історичної книги «Артефакт», створеного спільно з кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін, який об'єднує істориків, бібліотекарів, студентів, людей, які цікавляться історією держави, історією рідного краю.

У звітному році продовжував працювати літературний клуб «Ліра», метою якого є ознайомлення студентської молоді із талановитими, цікавими людьми, визначними особистостями Поділля та їхніми творчими здобутками.

НБ ХНУ

Культурно-просвітницька робота бібліотеки впродовж звітнього року здійснювалась у співпраці з кураторами груп та викладачами університету.

В умовах воєнного стану, повітряних тривог культурно-просвітницькі заходи проводилися як у приміщеннях бібліотеки, так і онлайн. Анонси про масові заходи, їх фотозвіти та інша інформація подавалися на сайтах університету і бібліотеки, сторінці книгозбірні у фейсбуці та на ютуб-каналі.

Традиційно у Хмельницькому національному університеті відзначалися Шевченківські дні. Книгозбірнею підготовлено та експоновано книжкові виставки: «Співець Української слави і волі»; «Наша любов і святиня – Тарас Шевченко»; «Послужи же, моє ти слово, молодій ще силі»; виставку-роздум «Кобзареве

слово»; віртуальну виставку «Т.Г. Шевченко – велет духу народного».

З нагоди дня народження Т. Шевченка в науковій бібліотеці проведено літературно-мистецьку годину «Світло кохання в житті Тараса Шевченка».

До 210-ї річниці від дня народження Т. Г. Шевченка бібліотекою організовано поетичний флешмоб та змонтовано відеоролик «Читаємо рядки «Кобзаря». Вірші Т.Г. Шевченка читали студенти Хмельницького національного університету.

До Дня пам'яті Героїв Крут у читальному залі наукової бібліотеки експонувалася розгорнута книжково-ілюстративна виставка «Крути – наша слава, наша історія» та проведено просвітницько-патріотичний захід «Нема любові понад ту, що окропила кров'ю Крути...». Бібліотекою спільно з ФМВП, студентами II–IV курсів спеціальності «Середня освіта (мова і література (англійська))» створено відеоролик «29 січня – День пам'яті Героїв Крут» та презентовано на ютубі.

Цьогоріч вдесьте Україна вшанувала пам'ять Героїв Небесної Сотні. Нині маємо десятки тисяч загиблих від російської зброї. Але щорічно 20 лютого згадуємо Героїв Небесної Сотні, які першими загинули за те, щоб Україна не зникла з мапи світу. До Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні наукова бібліотека підготувала відеопрезентацію книжкової виставки «Небесна Сотня – шлях у безсмертя» (до 10-ї річниці Небесної Сотні, розміщена на ютуб-каналі). У читальному залі 7 пов. експонувалася книжково-ілюстративна виставка «Нескорені, чії душі на небесах», а на абонементі наукової та художньої літератури – виставка «Україна. Майдан. Шлях до свободи». Для студентів I курсу ФМВП проведено тематичний захід «Герої Небесної Сотні Хмельниччини».

До другої річниці повномасштабного вторгнення російських окупантів в Україну в науковій бібліотеці відбувся урок патріотичного виховання «Волонтери – люди доброї волі».

«Василь Стус. Розплата за талант» – літературна година, присвячена Всесвітньому дню поезії, відбулася в книгозбірні для студентів ГПФ. Захід проведено на замовлення кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва.

До 75-річчя від дня народження Володимира Івасюка – геніального композитора та співака, який зробив українську естраду відомою на весь світ, написавши за своє надто коротке життя понад 100 пісень, серед яких «Червона рута», «Водограй», «Пісня буде поміж нас», «Я піду в далекі гори» та багато інших – для студентів 1-3 курсів ГПФ спеціальностей «Філологія. Українська мова і література», «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова» та «Середня освіта. Українська мова і література» проведено мистецьку годину «Пісня буде поміж нас». У читальному залі експонувалася книжкова виставка «Володимир Івасюк – митець, який надто любив Україну».

До Міжнародного дня пам'яті про Чорнобильську катастрофу пройшов урок-пам'ять «Чорнобиль: без права на забуття». Захід відбувся на замовлення завідувачки каф. екології та біологічної освіти для студентів ГПФ груп ЕКОЛ-20, ЕКОЛм-23. На заході до уваги студентів презентовано тематичну книжкову виставку видань з фонду бібліотеки «Чорнобиль – довгий слід трагедії».

Напередодні Міжнародного дня пам'яток і визначних місць відбулася віртуальна екскурсія «Красо України, Поділля! Туристичними шляхами Хмельниччини». До уваги відвідувачів представлено тематичну книжкову виставку видань з фонду бібліотеки. На сайті книгозбірні розміщено одноіменну віртуальну виставку «Красо України, Поділля! Туристичними шляхами Хмельниччини».

До Великодніх свят у науковій бібліотеці відбувся майстер-клас «Розпис подільської писанки». Провела майстерку к. пед. н., старша викладачка кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва ХНУ Олена Самборська. Вагомою складовою заходу стала книжково-ілюстративна виставка «Чарівний світ

писанки».

У межах заходів, присвячених Всесвітньому дню поезії у бібліотеці відбулася зустріч студентських груп з викладачем кафедри галузевого машинобудування та агроінженерії Миколою Лук'янюком – к.т.н., доцентом, відмінником освіти, подільським літератором, який презентував свою книгу «Я вірю, що настане днина». Серед почесних гостей заходу: Віталій Міхалевський – к.ф.-м.н., доцент кафедри комп'ютерних наук, поет і публіцист, член Національної спілки письменників і Національної спілки журналістів України, голова ХОО Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т.Г. Шевченка, автор, упорядник-редактор художньо-мистецького альманаху «Слово єдне» та художнього-публіцистичного альманаху ХНУ «Думки творчий злет»; Анатолій Ненцінський – український поет, член Національної спілки письменників України, заслужений журналіст України, лауреат обласної літературної премії ім. М. Федунця та міської премії ім. Б. Хмельницького; Віктор Олександренко – декан факультету інженерії, транспорту та архітектури, д.т.н., професор; Надія Грипинська – заступник декана з виховної роботи, к.ф.-м.н.

До Всеукраїнського дня психолога (відзначається 23 квітня) для студентів першого курсу спеціальності «Психологія» у книгозбірні відбувся урок-аналіз «Стрес-менеджмент».

До Дня Європи в науковій бібліотеці відбулася віртуальна подорож «Венеція – унікальне місто Європи».

До Дня сім'ї в бібліотеці проведена година народознавства «Родинні традиції українського народу». Захід відбувся у межах вивчення дисципліни «Теорія і методика виховної роботи».

До Дня вишиванки – свята, яке покликане зберегти споконвічні народні традиції створення та вшанування етнічного вишитого українського одягу, наукова бібліотека підготувала та провела низку заходів:

- відеопрезентацію монографії Лілії Іваневич «Традиційний одяг українців Поділля» (розміщена на ютубі);
- соціокультурний захід «Вишиванка – душа українського народу». Після заходу відбувся майстер-клас з виготовлення ляльки-мотанки, до якого мали змогу приєднатися усі бажаючі;
- тематичну книжково-ілюстративну виставку.

До Дня Героїв відбулася година пам'яті «Моя Україна – Героїв країна» для здобувачів вищої освіти 1-4 курсів. У межах заходу відбулася презентація книжкової виставки, присвяченої героїчним постатям України від давнини до сьогодення.

До Дня Конституції наукова бібліотека експонувала книжкову виставку «Конституція України – від ідеї до Закону» та на ютуб-каналі презентувала віртуальну виставку «Конституція України – закон для кожного».

День пам'яті захисників України – не єдиний день у році, коли ми згадуємо, віддаємо шану, розповідаємо про тих, хто віддав життя, щоб відстояти Україну, її державність, незалежність і соборність. Але це особливий день, нагода для всіх разом зосередитися на пам'яті, шані і вдячності. День пам'яті держава започаткувала в 2019 році, саме 29 серпня, бо з цією датою пов'язаний один із найтрагічніших епізодів російсько-української війни до повномасштабного вторгнення – вихід українських воїнів з оточення під Іловайськом у 2014 році, коли сотні наших захисників у соняшникових полях під Іловайськом поклали свої життя на вівтар свободи та незалежності нашої країни. Тому символом цього Дня стала квітка соняха.

У цей день ми згадуємо не лише тих, хто загинув в Іловайській трагедії, а й десятки тисяч полеглих захисників і захисниць України в сучасній російсько-українській

війні. У бібліотеці до цієї скорботної дати розгорнуто книжкову виставку «За Україну, за її долю, за честь і волю», а також виставку художніх видань. Зокрема, серед пропонованих книг – дарче видання «Іловайськ: розповіді про справжніх людей» Євгена Положія із підписом автора та біобібліографічний покажчик «Герої України – учасники російсько-української війни: Хмельницька область».

На початку вересня в НБ на замовлення кафедри рисунку та проєктної діяльності тричі проведено культурно-освітній захід на тему «Українські художники-іконописці: Микола Ге та Микола Бідняк». До заходів розгорнуто книжково-ілюстративну виставку «Всеукраїнський дух народного мистецтва», на якій представлені репродукції ікон художників, цінні та оригінальні видання, зокрема багатоілюстрована книга-альбом «Микола Бідняк».

Для студентів групи ПП-24-2 проведено ознайомчий тур по науковій бібліотеці. Ця пізнавально-оглядова екскурсія мала на меті залучити студентів до читання, навчити користуватися бібліотекою, виховати любов до книги. Завдяки отриманим знанням вони зможуть ефективніше користуватися ресурсами бібліотеки впродовж навчання.

До Дня міста на замовлення викладачок Оксани Рогульської та Катерини Дубініної в науковій бібліотеці відбувся краєзнавчий віртуальний тур «Хмельницький. Подорож у минуле».

До Дня художника в читальному залі відбулася мистецька година «Монументальна творчість родини Мазурів». Захід проведено в межах вивчення дисципліни «Історія мистецтв» на замовлення викладачів каф. технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва.

До Дня Українського козацтва, Дня захисників і захисниць України та до Дня Збройних Сил України А. Гогільчина провела урок патріотичного виховання «Від козаків до наших днів» на замовлення кураторки групи ПП-24-1 – професорки каф. психології та педагогіки Олени Гомонюк.

До Дня захисників і захисниць України відбулася година пам'яті «Нащадки козацької слави». Спікерка заходу А. Гогільчина вдало поєднала історичні події з розповідями про сучасних героїв України, зокрема й студентів і випускників ХНУ. Розповідь викликала у присутніх почуття вдячності та глибокої шани до тих, хто віддав своє життя за свободу і незалежність нашої держави, захищаючи її від ворога. Активну участь у проведенні години пам'яті взяли студенти Назар Репінський (гр.СОТм-24), Віталій Протоцький (гр.ТН-21), Аліна Андрєєва (гр.ТН-21), які читали вірші про війну, розповідали про її жахливі наслідки, ділилися своїми почуттями. Захід організований спільно з кафедрою технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва, зокрема к.пед.н., доцентом Олександром Лівшуном, став ще однією можливістю вшанувати пам'ять українських героїв.

Напередодні Дня Збройних Сил України в книгозбірні відбулося засідання національно-патріотичного клубу «Ми – українці», присвячене життю і діяльності Симона Петлюри. У засіданні взяли участь викладачі, співробітники бібліотеки та студенти ХНУ, Учасники клубу мали змогу переглянути книжково-ілюстративні виставки: «Від козаків до наших днів», «За Україну, за її долю, за честь і волю», на яких представлені книги, котрі відображають історію українського війська та українського козацтва, історію формування та бойовий шлях Української Повстанської Армії, висвітлюють героїчне минуле наших предків. До вищезазначених подій бібліотека презентувала віртуальну виставку «Видатні постаті України».

До Міжнародного дня студента проведено інтелектуальний турнір «Студентська битва», у якому взяли участь 8 команд від різних факультетів ХНУ. Бібліотека презентувала книжкову виставку «Міжнародний день студента».

Красна година «Історія Хмельницького національного університету. Як все починалось...», приурочена Міжнародному дню студента, проведена для студентів першого курсу гуманітарно-педагогічного факультету. Вдруге цей захід проведено для першокурсників факультету управління, адміністрування та туризму в межах вивчення дисципліни «Університетська освіта та вступ до фаху» на замовлення викладачів кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

До Дня української писемності та мови в науковій бібліотеці відбулося літературно-мистецьке свято «Серед війни черпаю силу в слові», на яке завітали майстри українського слова, студенти і викладачі ХНУ різних факультетів. Серед почесних гостей заходу: Віталій Михалевський – к.ф.-м.н., доцент каф. комп'ютерних наук ХНУ, поет і публіцист, член Національної спілки письменників і Національної спілки журналістів України, голова Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т.Г. Шевченка; Михайло Цимбалюк – поет, публіцист, журналіст, член Національної спілки письменників України, наразі військовослужбовець ЗСУ, учасник російсько-української війни; Анатолій Ненцінський – український поет, гуморист, лауреат обласних літературних премій ім. Володимира Булаєнка, ім. Микити Годованця, ім. Миколи Федунця та міської премії ім. Б. Хмельницького, заслужений журналіст України, член Національної спілки письменників України; Наталя Мазур – поетеса, прозаїк, казкарка, перекладачка, членкиня Національної спілки письменників України.

Хвилиною мовчання вшанували присутні пам'ять загиблих українських героїв і героїнь, військових, цивільних, дорослих і янголят.

Під час виступів митці слова читали свої патріотичні поетичні твори, викликаючи у молоді глибоку шану до героїв, які боронять нашу землю від російської навали, прагнення збереження рідної мови й національних традицій, незламну віру в майбутнє вільної, сильної та незалежної України. Зокрема, В. Михалевський наголосив, що поетичне слово не тільки передає глибокі емоції, а й сприяє формуванню національної свідомості та єдності, є духовним щитом, що оберігає і захищає самобутність нашого народу. Як не тільки поет, а ще й науковець, він дотепно пов'язав математику з поезією, відповів на питання студентів щодо своєї творчості, декламував присутнім свої вірші.

Звернувся до теми поезії та її ролі в житті людини й поет-захисник Михайло Цимбалюк, автор 12 книжок, який приїхав у відпустку з Куп'янського напрямку. Він виступив перед студентською молоддю із закликом пам'ятати, що українська мова – це кордони нашої країни, розповів про значення українського слова на передньому краї оборони, а також прочитав присутнім свій вірш «Поезія».

З патріотичними віршами, сповненими невимовного болю й віри в перемогу, виступила Наталя Мазур. Її вірші «За все – спасибі», «Вишиванка» та інші глибоко торкнулися сердець слухачів, стали втіленням незламного духу українського народу й незгасимої надії на світле майбутнє.

Не менш зворушливим був поетичний твір Анатолія Ненцінського «Аеропорт». Написаний у вигляді діалогу, вірш змусив присутніх задуматися над власним внеском у загальну перемогу, адже сила нації – в єдності людей і їх готовності боротися до кінця. Аеропорт – територія, де немає місця для байдужості або відстороненості – дії кожного наближають перемогу над ворогом. Читав поет і свої гуморески на знак того, що навіть у найтяжчі часи народ черпає силу в гуморі та не втрачає надію на краще. За найкращі запитання до майстрів українського слова студент групи ПІ-24-1 Максим Оксенюк отримав жартівливий приз.

Щороку в четверту суботу листопада Україна вшановує пам'ять жертв Голодомору 1932-1933 років і масових штучних голодів 1921-1923 і 1946-1947 років. До Дня пам'яті Голодоморів проведено годину пам'яті «Голодомори в Україні». Під час заходу присутні

ознайомилися з добіркою ресурсів та матеріалів за цією темою, зокрема: електронними виданнями БД «Електронна бібліотека»; книжковою виставкою «Трагічні уроки історії» та віртуальною виставкою «Скорботна свічка пам'яті святої».

Тричі в бібліотеці проводилися майстер-класи із виготовлення ляльок-мотанок під символічною назвою «Оберіг для захисника», які були організовані відділом навчально-виховної роботи ХНУ разом із громадською організацією «Центр реабілітації та відновлення». Мета заходів – не тільки популяризація українських народних традицій, а й згуртування учасників навколо важливої справи – підтримки наших захисників. До створення оберегів долучилися викладачі та студенти ХНУ, курсанти Національної академії Державної прикордонної служби України, співробітники бібліотеки. Книгозбірня підготувала книжково-ілюстративні виставки «Всеукраїнський дух народного мистецтва» та «Лялька-мотанка. Майстерність виготовлення», які ознайомили з історією, символікою та значенням ляльки-мотанки в українській культурі.

Працівники бібліотеки взяли активну участь у «Національному тижні читання» (16 – 24 березня 2024 р.), який цього року був присвячений поезії. Тижень поезії став гарною нагодою відзначити роль поетів і поетичного слова в культурі, особливо під час війни, адже поезія як форма літератури реагує на події найпершою. Гаслом тижня став рядок із вірша сучасної української поетки Ірини Шувалової – «Ріки незмінно течуть додому». Під час війни поняття «дім» для кожного українця і українки набуло щемкого й навіть сакрального значення. Дім для нас тепер – це світло, котре гріє, навіть, коли розділяють тисячі кілометрів. Дім – це Україна.

У межах тижня читання сектором абонементу художньої літератури представлена книжкова виставка «Чарівний світ поезії», на якій експонувалися поетичні твори як сучасних авторів, таких як Сергій Жадан, Вадим Крищенко, Оксана Забужко, Ліна Костенко, Ганна Чубач та інші, так і класиків української поезії – Максима Рильського, Василя Стуса, Бориса Олійника, Володимира Сосюри, Дмитра Павличка та інших. Книжкова виставка була доповнена творами подільських поетів: Віталія Міхалевського, Володимира Олійника, Любові Сердуніч, Павла Гірника та інших.

До поетичних читань приєдналися студенти Мельник Дарина та Онофрійчук Карина та презентували вірш «Дім» тернополянки Ірини Сенюк.

Значну увагу бібліотека приділяє патріотичному вихованню молоді, прищепленню любові до малої батьківщини. У межах краєзнавчого проєкту «Краю мій, ти частка України» проводилися соціокультурні заходи, спрямовані на формування свідомого громадянина, який пам'ятає минуле свого роду, знає і береже його історію, культуру і мову.

Усі масові та інформаційні заходи обліковувалися в програмі «УФД. Бібліотека» з використанням програмного модуля «Масові заходи». Загалом за рік проведено 143 інформаційні та соціокультурні заходи, які відвідали 3037 користувачів.

Інформація про проведення просвітницьких заходів у межах діючих проєктів висвітлювалася на вебсайтах бібліотеки та університету і подавалася відповідно до «Положення про сайти Хмельницького національного університету».

Усього подано на сайт бібліотеки та університету 197 інформаційних повідомлень.

Для розміщення інформаційних матеріалів на сайтах за допомогою Microsoft PowerPoint та платформи графічного дизайну Canva загалом створено 210 зображень і світлин.

Інформаційно-бібліографічна діяльність

Діяльність бібліотек методичного об'єднання впродовж року традиційно спрямовувалася на удосконалення інформаційного забезпечення освітнього процесу та наукових досліджень ЗВО, покращення інформаційної культури користувачів, бібліографування наукового доробку викладачів, забезпечення доступу до світових наукових ресурсів, використання і популяризацію наукометричних БД та ідей відкритого доступу.

Віртуальна довідкова служба функціонувала в НБ ХНУ, бібліотеках К-ПНУ, ХГПА (виконано 716 довідок). Загалом бібліотеками об'єднання надано 25093 довідки, що більше на 21,6 % від показника минулого року, з них виконано в автоматизованому режимі 38,8 %, тематичні довідки становлять 43,8 % від загальної кількості виконаних довідок.

Всі бібліотеки об'єднання продовжували наповнювати краєзнавчу БД «Науковці Хмельниччини». Бібліотеки ХНУ, К-ПНУ, ЗВО «ПДУ», ХУУП мали доступ до WoS, Scopus.

Успішно діяла послуга «Віддалене визначення індексів УДК» (бібліотеки ХНУ та К-ПНУ).

Бібліотека ХГПА

Для студентів 1 курсу проведено 60 годин занять з основ бібліотечно-інформаційної грамотності (як складової інформаційної культури): 43 теоретичних і 17 практичних.

Теми теоретичних занять з основ інформаційної культури студентів:

1. Інформація і суспільство.
2. Бібліотеки, їхня діяльність і довідково-бібліографічний апарат.
3. Нові інформаційні технології в бібліотеці.

Практичне заняття «Пошук, збір та обробка інформації за допомогою традиційного довідково-бібліографічного апарату бібліотеки ХГПА».

Професорсько-викладацький колектив, студенти інформувалися про нові надходження літератури з різних галузей знань, педагогічні новації на сторінках щоквартального інформаційного бюлетеня «Нові надходження науково-методичної літератури у фонд бібліотеки» та на вебсайтах бібліотеки і академії. Продовжувався випуск «Інформаційного вісника».

Проводилися комплексні інформаційні заходи — Дні інформації, кафедр, фахівців тощо. Усього проведено 14 заходів.

Працівники книгозбірні продовжували роботу з реферування статей наукового видання ХГПА «Педагогічний дискурс» та надсилали до Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. Сухомлинського та Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського.

Впродовж року фахівцями зашифровано 130 документів: наукові праці, дисертації, автореферати, програми та навчально-методичні посібники викладачів академії.

Надавалися довідки, спрямовані на допомогу в освітній, науково-дослідницькій роботі студентів та викладачів. Загалом надано 696 довідок, з них в автоматизованому режимі виконано 581 довідку. Віртуальною довідковою службою виконано 3 довідки. Студентам надано 113 консультацій з питань користування бібліотечно-бібліографічним апаратом.

НБ ХУУП

У звітному році зусилля бібліографічного відділу спрямовувалися на удосконалення використання інформаційних технологій в довідковому та інформаційно-бібліографічному забезпеченні читачів. Тому основними функціями відділу стали: наповнення бази даних, ведення традиційної систематичної картотеки статей, надання бібліографічних довідок та послуг з індексування УДК викладачам та студентам.

За звітний рік виконано 425 бібліографічних довідок, а це на 9,5 % менше від минулорічного показника. Кількість виконаних тематичних довідок становить 91,7 % від загальної кількості. В автоматизованому режимі виконано усього 15 довідок. На запити викладачів сформовано 6 списків літератури здійснювалося оформлення посилань до наукових публікацій відповідно до міжнародних стилів цитувань та чинного ДСТУ 8302:2015. Впродовж року аналітично опрацьовано 2 комплекти газет та 68 примірників журналів. Всього 9 назв (журнали – 7, газети – 2), всі україномовні.

На сайті університету у рубриці «Нові надходження» щомісяця розміщувалися списки нових надходжень.

За рік бібліотекою проведено 2 Дні інформації за темами:

- «Україно, пам'ятай! Світе знай!»,
- «Державність та символіка».

Для студентів першого курсу факультету управління та економіки у межах «Місячника першокурсника» проведено бібліотечні уроки «Бібліотека – інформаційний ресурс університету», на яких студенти прослухали інформацію про основні розділи УДК; дізналися як влаштований систематичний і алфавітний каталоги та як ними користуватись; про каталожні роздільники; бібліотечний шифр на каталожних картках, за якими можна відшукати книгу на полиці; про призначення каталожних карток, які дають інформацію про автора і назву, місце, рік видання; як підібрати літературу за темою; як користуватись ЕК.

Здійснювалося індивідуальне інформування в режимі ВРІ і ДОК. Упродовж року зареєстровано 3 абоненти (3 теми) в системі ВРІ, 1 абонент (1 тема) в системі ДОК.

У бібліотеці продовжував функціонувати Інформаційний центр ЄС.

Бібліотека ХКТЕІ

Працівниками бібліотеки надано 2563 довідки (на 2,5 % менше минулорічного показника). Викладачам та студентам надавалася допомога у складанні списків літератури до наукових праць, рефератів, курсових, дипломних робіт.

Інформацію про нові надходження користувачі отримували з інформаційних поточних списків «Бюлетенів нових надходжень», що вже традиційно видаються щоквартально і розсилаються через e-mail на всі кафедри та підрозділи інституту.

На замовлення кафедр та окремих науковців працівниками бібліотеки готувалися тематичні списки (10), кураторам на електронну пошту надсилалися тематичні списки відповідно до плану навчально-виховної роботи (5).

Надавалася допомога з індексації наукових робіт користувачів бібліотеки, усього за систематизовано 67 документів.

Бібліотека К-ПНУ

Інформаційно-бібліографічна робота здійснювалася диференційовано, використовувалися індивідуальні, групові та масові форми роботи. Зміст інформування визначається специфікою закладу вищої освіти та потребами науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти та співробітників.

Фахівці бібліотеки займалися впровадженням та популяризацією принципів

академічної доброчесності. Проведено 2 заходи: година спілкування «Академічна доброчесність – запорука твоїх знань» та круглий стіл «Академічна доброчесність – основа якості вищої освіти»; підготовлено та розміщено на веб-сайті бібліотеки віртуальну виставку «Академічна доброчесність – повага та шлях до захисту інтелектуальної власності» і бібліографічний огляд літератури «Академічна доброчесність в закладі освіти», інформаційна година «Академічна доброчесність».

Для студентів 1-го курсу усіх факультетів проведені оглядові екскурсії, під час яких відбулося ознайомлення першокурсників з історією та структурою бібліотеки, її фондами, довідково-бібліографічним апаратом та правилами користування каталогами, картотеками та електронними ресурсами.

Упродовж звітного періоду проводилася підготовка бібліографічних оглядів літератури. Всього підрозділами бібліотеки підготовлено 29 оглядів (частина розміщена на сайті бібліотеки).

Поширеними формами інформування були Дні кафедр, дипломників, фахівців, інформації — загалом проведено 44 (на 4 менше минулого року), інформаційні огляди нових надходжень літератури.

Індивідуальне інформування здійснювалося в режимі ВРІ і ДОК. Упродовж 2024 року зареєстровано у всіх бібліотечних підрозділах 299 абонентів (312 тем) в системі ВРІ, 58 абонентів (72 теми) в системі ДОК. Інформування користувачів здійснювалося під час проведення просвітницьких заходів, демонстрування книжкових виставок, на сайті бібліотеки та університету (електронний варіант газети «Студентський меридіан»); групове – під час проведення днів кафедри, оглядів літератури в студентських групах, проведення екскурсій тощо.

Одним з основних видів роботи бібліотеки є надання бібліографічних довідок. Всього за рік надано 4422 довідки: із них 2088 тематичних (1375 довідок – в автоматизованому режимі); інформаційно-бібліографічним відділом за таблицями УДК заіндексовано документів 1012 та 1275 – відділом комплектування і наукової обробки документів. Під час виконання довідок проводилися консультації, бесіди, заняття зі студентами з користування довідковим апаратом.

Успішно діяла послуга «Віддалене (в онлайн-режимі) визначення індексів УДК». Всього впродовж року визначено 677 індексів.

Вид бібліографічної роботи	2024 р.	2023 р.	2022 р.
Загалом надано довідок	4422	3531	3465
тематичних довідок	2088	2128	2145
довідки в автоматизованому режимі	1375	1564	1669
заіндексовано документів за таблицями УДК	2334	3387	4107

За рік складено бібліографічні покажчики:

1. Книжкова колекція Центру дослідження історії Поділля Інституту історії України НАН України при Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка : наук.-доп. бібліогр. покажч. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Г. Гайшук, Л. Климчук ; редкол.: С. Копилов (голова), В. Дубінський (відп. ред.) та ін.]. – Кам'янець-Поділ., 2024. – (Серія: Хмельниччина краєзнавча ; вип. 9(11)). – *в роботі*;

2. Семен Дмитрович Абрамович : біобібліогр. покажч./ Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Г. В. Гайшук, Л. В. Климчук ; редкол.: С. Копилов (голова) та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2024. – (Серія: Постаті в освіті і науці ; вип. 34). – *в роботі*.

3. Періодичні видання у фондах бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : бібліографічний покажчик / Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка, бібліотека ; [уклад Л. Ж. Смельцова; відп. ред. Л. В. Климчук]. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2024. – 113 с.

Продовжується робота над 34-м випуском покажчиків серії «Постаті в освіті і науці» про Семена Абрамовича.

Усі покажчики розміщено на сайті бібліотеки.

Продовжувалася співпраця з Державною науково-педагогічною бібліотекою імені В. О. Сухомлинського. Згідно з угодою про інформаційну співпрацю підготовлено і надіслано реферати наукових статей викладачів університету для оприлюднення їх у загальнодержавній електронній базі даних «Україніка наукова» та на сайті ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

Працівники інформаційно-бібліографічного відділу надавали консультації користувачам щодо правил бібліографічного опису, здійснювали бібліографічне редагування списків літератури до дипломних, магістерських, бакалаврських робіт, рефератів тощо.

НБ ЗВО «ПДУ»

Впродовж року користувачам бібліотеки надавались тематичні, фактографічні, адресні та інші довідки. Загалом бібліотекою надано 8825 довідок (на 35,8 % більше, ніж минулого року). Надсилалась інформація 7 абонентам (7 тем) в системі ВРІ та 4 в режимі ДОК.

Досліджувались інформаційні надходження бібліотеки і забезпечувались повідомленнями кафедри університету в системі КНДТ (комплексні науково-дослідні теми) за 9 темами.

Традиційно особлива увага приділялася роботі з користувачами з питань оформлення бібліографії до курсових та дипломних робіт (надавались консультації з якісного складання списків використаної літератури та правильності написання аналітичного опису). Проводилася бібліографічна редакція списків використаних джерел до дисертаційних робіт. Надавалася допомога у визначенні індексів УДК до наукових робіт користувачів. За рік визначено 812 (на 259 більше в порівнянні з минулим роком) індексів УДК.

Впродовж звітнього року проводилися комплексні заходи: Дні бібліографії, дипломника, спеціаліста, аспіранта – всього 9 (на рівні минулого року). Працівниками бібліотеки за рік проведено 6 бібліографічних оглядів літератури. На допомогу в написанні дипломних та наукових робіт складалися ретроспективні, тематичні, галузеві, науково-допоміжні бібліографічні покажчики та бібліографічні списки літератури.

Особлива увага приділялась інформаційній підтримці наукових досліджень аспірантів за напрямками їхніх наукових досліджень.

Списки нових надходжень публікувались в «Інформаційному віснику бібліотеки» (стенд), «Віснику університету» та «Інженері» (університетські газети), «Інформаційному листку» (сайт університету, сторінка бібліотеки). На прохання кураторів груп створювались рекомендаційні списки літератури.

Готувалися і розсилалися колегам рекомендаційні списки літератури, науково-допоміжні бібліографічні покажчики. Зі студентами проводилися заняття з пошуку інформації з використанням традиційних та електронних інформаційних ресурсів. Надавались індивідуальні та групові консультації з бібліографічного пошуку документів та методики оформлення списків використаної літератури. Для підвищення інформаційної культури користувачів проводилися заняття-бесіди за напрямками:

- основні поняття інформаційно-бібліотечної діяльності;
- принципи роботи з інформаційними ресурсами;
- інформаційні і телекомунікаційні технології, їхня роль у сучасному світі;
- електронні ресурси інтернету;
- електронні бібліотечні бази даних.

НБ ХНУ

Упродовж року довідково-бібліографічне обслуговування користувачів здійснювалось у бібліотеці автоматизовано – в режимі «Запит – відповідь» з використанням електронних ресурсів, а віддалених користувачів – через онлайн-віртуальну довідкову службу бібліотеки, надавалася допомога читачам при роботі з фондом спецвидів.

За звітний період виконано 8162 довідки, з них: 2737 – тематичні (33,5 % від загальної кількості). До «Віртуальної довідки» за рік надійшло 36 запитів, що вдвічі більше від запланованого. Серед них запити тематичного характеру складають 83 %.

Протягом року на запити викладачів працівниками інформаційно-бібліографічного відділу визначено індекси УДК для 155 документів.

За рік виконано 11 розширених тематичних довідок на запити викладачів та співробітників (пошук та підбір повнотекстової інформації з використанням фонду бібліотеки, інтернет-ресурсів, наукометричних БД). Для викладачів надано 238 довідок та консультацій через електронну пошту та у телефонному режимі (переважно з використанням застосунку Viber), більшість з яких стосувалася інституційного репозитарію та наукометричних БД. Загалом за 2024 рік надано 2313 консультацій.

У автоматизованому режимі здійснювався аналітичний розпис всіх періодичних видань, які передплачує бібліотека, а також наукових збірників. До ЕК додано 2010 аналітичних бібліографічних описів. Проводилося поточне редагування аналітичних записів у зв'язку із відкриттям нових рубрик ЕК та виправлення помилок, а також планові вибіркові перевірки аналітичних описів (відредаговано 1574 записи).

В бази даних на сайті бібліотеки занесено 869 бібліографічних описів (без урахування записів з ЕК) та 1547 записів додано працівниками бібліотеки у репозитарій ХНУ.

Впродовж року здійснювалася робота зі збереження в окремому архіві (розміщений на сервері бібліотеки) інформації з розділу «Новини» сайту університету та відображення її у БД «ХНУ у дзеркалі періодичних видань». Бібліографічні описи внесено в ЕК. Всього за рік збережено 478 публікацій.

Бібліотека активно долучається до питань впровадження принципів відкритої науки в університеті. У звітному році на сайті бібліотеки створено новий розділ «Наукові ресурси відкритого доступу», який містить актуальні посилання на ресурси України та світу.

За звітний період сформовано 99 інформаційних списків, серед них: 11 – для виконання розширених тематичних довідок, 30 – для виконання запитів віртуальної довідкової служби, 20 – для інформування абонентів ВРІ, 38 – для рубрики «Науковці Хмельницького національного університету в наукометричних базах даних».

Протягом року здійснювалось інформування 20 абонентів у режимі ВРІ за 12 темами. Абонентам відправлено 94 індивідуальних інформаційних повідомлень.

Щомісяця здійснювалось інформаційне обслуговування керівництва університету з проблем вищої освіти. Для 17-ти абонентів ДОК підготовлено 10 повідомлень за 10-ма темами.

За звітний рік організовано та проведено 41 комплексний інформаційний масовий захід: лекції та семінари «Академічна доброчесність. Пошук наукової інформації. Академічне письмо» (22), презентації виставок (2), День першокурсника (1), підготовка до акредитацій кафедр (16), Дні бібліотеки на факультеті (2).

Для студентів першого курсу проведено День першокурсника, який включав в себе ознайомлення з роботою структурних підрозділів бібліотеки, інформаційними можливостями та літературою за профілем їх навчання, презентацію книжкової виставки «На допомогу першокурснику». Для нових читачів організовано оглядову екскурсію бібліотекою, в ході якої першокурсники дізналися про історію університетської книгозбірні та сучасні можливості бібліотеки.

До Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва (9 листопада) відбулася презентація тематичної книжково-ілюстративної виставки «Всеукраїнський дух народного мистецтва». Запропоновані до перегляду видання (108 документів) розкрили багатство культурних традицій та самобутність українського народного мистецтва. Захід відбувся в межах вивчення дисципліни «Історія мистецтв. Живопис».

За звітний період працівники бібліотеки брали участь в акредитації 16-ти спеціальностей. Для підготовки до акредитації кожної спеціальності відділу комплектування та наукової обробки документів разом з гарантами освітніх програм займався інформаційним забезпеченням цих освітніх напрямів (підібрано понад 2100 джерел). Відділ обслуговування готував виставки за фахом акредитованих спеціальностей, здійснював демонстрацію можливостей АБІС. Директор бібліотеки в режимі он-лайн презентувала МТБ бібліотеки і брала участь у засіданнях акредитаційних комісій, іноді й у резервних зустрічах.

Академічна доброчесність

Працівники наукової бібліотеки активно задіяні у процесі формування та розвитку культури академічної доброчесності в навчальному закладі. На заняттях «Основи інформаційної культури» зі студентами I курсу стаціонарної форми навчання приділялася особлива увага популяризації академічної доброчесності, принципи якої нерозривно пов'язані з підвищенням інформаційної культури користувачів, проблемі академічного плагіату, правилам цитування тощо.

Лекції «Академічна доброчесність. Академічне письмо. Пошук наукової інформації» проводилися на замовлення викладачів та охоплювали здобувачів усіх рівнів вищої освіти (студентів I курсу, бакалаврів, магістрів, аспірантів). Відповідно тематика та рівень лекцій для кожної групи – різні. Усі лекції супроводжувалися презентаціями (деякі з використанням відео).

Уперше, за ініціативи Студентської ради, в університеті відбувся «Тиждень академічної доброчесності», до заходів якого долучилися працівники бібліотеки. У межах «Тижня академічної доброчесності» проведено 2 онлайн вебінари (на платформі Zoom) «Академічне письмо як компетентність успішного навчання» та «Академічна доброчесність: правила та відповідальність здобувачів вищої освіти», в яких взяли участь понад 200 учасників.

Цикл лекцій з академічної доброчесності, інформаційного пошуку та академічного письма проведено для здобувачів вищої освіти першого курсу бакалаврського та магістерського рівнів (ОП «Інженерія програмного забезпечення», «Комп'ютерні науки», «Комп'ютерна інженерія та програмування», «Кібербезпека», «Інформаційні системи та технології», «Автоматизація. Комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка», «Електронні комунікації та радіотехніка»), а також для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня (ОП «Інформаційні системи та технології», «Комп'ютерна інженерія»,

«Комп'ютерні науки»). Присутні ознайомилися з основними принципами академічної доброчесності, правилами оформлення посилань та списку використаних джерел, а також отримали практичні рекомендації щодо використання баз даних Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, пошукової системи Google Академія, інституційного репозитарію ХНУ та ін. Особливу увагу було приділено іноземним ресурсам відкритого доступу та наукометричним БД.

Для здобувачів вищої освіти першого року навчання всіх спеціальностей факультету інженерії, транспорту та архітектури проведено лекцію з академічної доброчесності, під час якої студенти ознайомилися з нормативними документами, які регулюють забезпечення академічної доброчесності в університеті, принципами академічної доброчесності, видами порушень та академічної відповідальності. Особливу увагу було приділено поняттю академічного плагіату та його різновидам. Наприкінці лекції торкнулися й проблеми порушення академічної доброчесності при використанні штучного інтелекту (ШІ).

Для магістрантів спеціальностей 101 «Екологія» та 014.05 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» в межах вивчення предмету «Методологія та організація наукових досліджень» відбулася лекція «Академічне письмо. Пошук наукової інформації».

Студенти бакалаврату та магістратури спеціальностей 073 «Менеджмент» та 076 «Підприємництво та торгівля» ФУАТ разом із викладачами відвідали лекцію з академічної доброчесності, інформаційного пошуку та академічного письма.

Науково-педагогічним працівникам надавалися консультації з проблем академічного письма.

Протягом року працівники відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення за допомогою електронної системи Anti-Plagiarism здійснювали перевірку наукових праць викладачів на наявність плагіату. За рік перевірено 180 документів.

Впродовж року на сайті бібліотеки продовжувалося наповнення розділу «Академічна доброчесність» актуальними нормативно-правовими документами та корисними ресурсами (http://library.khmn.edu.ua/?page_id=5019).

Інформаційна культура користувачів

За звітний період зі студентами першого курсу стаціонарної форми навчання проведено 98 занять з «Основ інформаційної культури» (49 теоретичних та 49 практичних). Теоретичні заняття відбувалися у формі лекцій з використанням слайдів, практичні – з використанням комп'ютерів та смартфонів. Під час проведення занять увага акцентувалася на презентаціях, які розміщено на сайті бібліотеки: «Ресурси та сервіси бібліотеки» та БД «Електронний каталог». Презентації містять основні відомості про бібліотеку ХНУ та віртуальну систему обслуговування, яка дозволяє використовувати електронні ресурси у віддаленому режимі, зокрема й під час дистанційного навчання. Протягом року сектором НТД спільно з викладачами проведено 14 занять зі стандартизації та інформаційно-патентного пошуку (7 теоретичних та 7 практичних).

У межах курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету за програмою «Сучасне викладання: виклики, інструменти та цілі сталого розвитку» працівниками бібліотеки проведено семінар «Джерела пошуку наукової інформації: відкриті електронні ресурси, доступ до зарубіжних БД», до якого підготовлено матеріал, презентацію (43 слайди), тестові завдання. На семінарі розглядалися принципи пошуку наукової інформації, різновиди БД. Викладачі отримали практичні рекомендації щодо використання наукометричних БД Web of Science (WoS) та Scopus, ресурсів платформи Research4Life. Особливу увагу було приділено огляду нового розділу на сайті бібліотеки «Наукові ресурси відкритого доступу».

Інформація щодо проведених заходів представлена на сайті бібліотеки в рубриці «Новини, події» та в соціальній мережі «Фейсбук».

Комплектування та облік фонду

У звітному році робота бібліотек була спрямована на вивчення потреб та запитів користувачів з метою оперативного та якісного комплектування. Усі бібліотеки проводили моніторинг книгозабезпеченості, брали участь в акредитації спеціальностей. Джерелами комплектування фондів були видавництва й книготорговельні організації, товариства, обласний центр з розподілу підручників.

Фінансування на придбання книг та передплату періодичних видань, як порівняти з минулим роком, зменшилося на 17,3 % для придбання книг та на 14,3 % на передплату періодичних видань. На 56,3 % зменшилася кількість подарованих книг. Загалом за рік фонди бібліотек об'єднання поповнилися на 6282 прим. друкованих (на 19,18 % менше, як порівняти з показником минулого року, оскільки на комплектування фонду впливає не тільки обмеження фінансування, а й такі фактори, як інфляція і пов'язане з нею зростання цін на твори друку, особливо наукові та довідкові видання) та 4037 мережевих локальних документів (у 2023 році – 4096).

Бібліотека ХГПА

Комплектування бібліотечного фонду здійснювалося на основі вивчення тематики наукової та навчально-виховної діяльності академії. Через недостатнє фінансування процес комплектування протягом останніх років характеризується зменшенням нових надходжень. За 2024 рік до фонду бібліотеки надійшло 588 примірників (на 36,9 % менше, ніж у попередньому році).

Поповнення книжкового фонду у звітному році відбувалося через джерела: дари, благодійництво, громадські організації, книгообмін між навчальними закладами, редакційний відділ ХГПА, кафедри ХГПА, інші (заміна загублених).

Бібліотека співпрацює з Науково-методичним центром вищої освіти, який виділяє резерв науково-методичних посібників, таким чином, бібліотека має можливість доукомплектувати книжкові фонди.

За рік, у межах постійнодіючої акції «Подаруй бібліотеці книгу!», книгозбірня отримала 588 прим. книг, тоді як попереднього року – 762.

Усі нові надходження обліковувались у сумарній та інвентарній книгах.

Бібліотека комплектує фонди галузевої літератури, що знаходяться на кафедрах академії. Це, зокрема, інформаційно-методичний центр «Lingvo», де сконцентрована іноземна література, інформаційно-методичні центри «Педагогіки та психології» та «Дошкільного виховання» з відповідно сформованими галузевими фондами книг, брошур та періодичних видань.

НБ ХУУП

Комплектування фонду бібліотеки здійснювалося на основі вивчення ринку книжкових і періодичних видань, а також потреб та запитів читачів через видавництва «Право», «Юрінком Інтер», ЦУЛ та «Олді-плюс», відповідно до профілю університету.

Бібліотека використала на комплектування 56511 грн (на 40,6 % більше, ніж минулого звітного року), за які придбано 210 примірників друкованих джерел, з них 140 примірників книг (42 назви), 68 журналів, 2 річних комплекти газет. Оформлена передплата періодичних видань на I півріччя 2025 року.

Всі нові надходження пройшли облік (у програмі «Філін» - розділи «Бібліотечний

фонд» та «Інвентарна книга»), наукову та технічну обробку, штрихкодування.

На основі програмного забезпечення «Філін» систематично проводився аналіз книгозабезпеченості навчального процесу.

Бібліотека ХКТЕІ

Комплектування здійснювалося через провідні видавництва та книготорговельні організації України, «Просвіта», «Ліра-К», «Освіта України», «Проскурівкнига», «Кондор», «Олді-плюс».

Проведено аналіз стану книгозабезпеченості навчального процесу підручниками та навчальними посібниками.

За рік фонд бібліотеки поповнився на 846 прим. (у 2023 р. – 1745 прим.) документів, 35 примірників книг – це дарчі видання. Всі нові надходження пройшли наукову та технічну обробку, штрихкодування.

Інвентарна та сумарна книги велись у автоматизованому режимі.

Оформлена передплата періодичних видань на I півріччя 2025 року.

Бібліотека К-ПНУ

Протягом року фонд бібліотеки поповнювався через придбання навчальних видань навчально-методичних, наукових, літературно-художніх, довідкових видань відповідно до навчальних планів, освітніх програм, освітніх компонентів та згідно потреб користувачів за рахунок закупівлі підручників через мережу видавництв «Книгарня «Є», «Патерик» та «Генеза», передачу з редакційно-видавничого відділу університету та акцію «Подаруй бібліотеці книгу!». Подарункові видання надходили від авторів, організацій, науково-педагогічних працівників ЗВО тощо.

На 1.01.2025 року фонд бібліотеки нараховує 958 332 примірники друкованих документів. Фонд бібліотеки університету – 940 248 документів, кафедра військової підготовки – 18 084 прим.

Протягом року бібліотеку доукомплектовано на 2685 примірників (1713 назв), з них книг – 1252 прим., 5 дисертацій, 20 авторефератів, 505 – примірників журналів та 10 комплектів газет, завантажено 893 мережеві локальні електронні документи.

з/п		2024 р.	2023 р.	2022 р.
1.	Фонд бібліотеки (друкованих видань)	958 332	1 002 854	1 025 507
	фонд бібліотеки університету	940 248	970 919	968 410
	фонд кафедри військової підготовки	18 084	31 935	57 097
2.	Надходження до фонду	2685	3 600	1 782
	придбано	58	204	19
	надійшло з редакційно-видавничого відділу до бібліотеки надійшло	228	106	232
	подаровано	671	2 165	777
	заміна загублених книг	276	396	422
3.	Списання літератури	47195	31 581	7 431
	втрачена користувачами	271	389	410
	зношена	705	771	505
	застаріла за змістом	46 219	30 421	6 516

Таблиця. Рух документів у фонді (комплектування)

За кошти університету придбано 58 документів на суму 24 553,00 грн.; з редакційно-видавничого відділу до бібліотеки надійшло – 228 примірників на суму

38842,00 грн.; подаровано – 671 документ на суму 54 250,00 грн.; заміна загублених книг склала 276 примірників на суму 17 818,00 грн.; за книгообміном надійшло 7 прим. книг на суму 1 752,00 грн.; передплачено на 2025 рік 44 назв журналів та 12 комплектів газет на суму 609 370 грн.

Вагому частку надходжень до бібліотечного фонду становила література від дарувальників та благодійників. Активну участь в акції взяли ректор та науково-педагогічні працівники університету, а саме: Копилов С. А. подарував 57 прим. на суму 5 000,00 грн., Дубінський В. А. – 89 прим. на суму 6 560,00 грн., Гаврилов О. В. – 86 прим. на суму 5 830,00 грн., Баженов О. Л. – 37 прим. на суму 1 870,00 грн., Урсу Н. О. – 30 прим. на суму 1 740,00 грн., Онуфрієва Л. А. – 35 прим. на суму 1 925,00 грн., Глушковецький А. Л. – 28 прим. на суму 8 440,00 грн., Федьков О. М. – 33 прим. на суму 1 840,00 грн., Олійник С. В. – 20 прим. на суму 2 000,00 грн., Стасюк І. І. – 18 прим. на суму 3 990,00 грн.

Подаровано колективами кафедр:

- педагогічного факультету – 22 прим. на суму 2 200,00 грн.;
- іноземних мов – 17 прим. на суму 1 700,00 грн.;
- біології та методики її викладання – 3 прим. на суму 150,00 грн.;
- географії та методики її викладання – 12 пр. на суму 800,00 грн.

Важливим джерелом поповнення фонду є документообмін, який здійснювався з НБ Ужгородського національного університету імені Івана Франка та Хмельницькою ОУНБ. У рамках документообміну підготовлено та розіслано 12 прим. видань на суму 1 100,00 грн.

Проведено моніторингу книгозабезпечення 14 освітніх програми другого магістерського рівня:

- 014 Середня освіта (Історія),
- 014 Середня освіта (Математика, інформатика),
- 071 Облік і оподаткування,
- 032 Історія та археологія (Історія),
- 014 Середня освіта (Музичне мистецтво),
- 073 Менеджмент (Управління персоналом та економіка праці),
- 073 Менеджмент (Управління навчальним закладом)
- 012 Дошкільна освіта,
- 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво),
- 014 Середня освіта (Фізична культура),
- 014 Середня освіта (Географія),
- 013 Початкова освіта,
- 122 Комп'ютерні науки,
- 227 Терапія та реабілітація (Фізична терапія)

та 12 освітніх програм першого бакалаврського рівня:

- 014 Середня освіта (Мова і література (англійська, німецька),
- 012 Дошкільна освіта (Логопедія),
- 014 Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова),
- 016 Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка. Логопедія),
- 242 Туризм,
- 014 Середня освіта (Мова література (німецька, англійська),
- 014 Середня освіта (Мова, література (польська, англійська),
- 014 Середня освіта (Географія),
- 232 Соціальне забезпечення (Соціальна допомога),

- 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація,
- 052 Політологія,
- 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія).

Моніторинг виявив, що усі навчальні дисципліни ОПІ спеціальностей які підлягають акредитації у 2024-2025 н. р. становлять 100% книгозабезпеченість. Забезпеченість окремих дисциплін підвищується за рахунок скачування електронних варіантів підручників, які розміщені за електронною адресою books.kpdu.kp.km.ua.

Протягом звітного року проведено списання літератури у кількості 47195 документів, з них: з фонду кафедри військової підготовки – 39 013 прим.; з університетської книгозбірні – 8 182 прим. на суму 21 073,00 грн.: втрачені користувачами – 271 примірник на суму 5 545,00 грн., зношених та застарілих за змістом 7 206 примірників документів на суму 15 168,00 грн., непрофільних та дублетних 705 прим. на суму 360,00 грн.

НБ ЗВО «ПДУ»

Основними джерелами комплектування фонду бібліотеки були: отримання літератури в дар, документообмін між установами та організаціями, передплата періодичних видань.

Більшу частину нових надходжень становить література, подарована вченими університету, викладачами та приватними особами. У межах постійної акції «Подаруй бібліотеці книгу» отримано 316 примірників на суму 26954,40 грн.

У 2024 році бібліотека отримала в дар від Національного музею Голодомору 15 примірників змістовних, фундаментальних видань за результатами наукових досліджень Голодомору в Україні; 2 книги від Хмельницького національного університету та 1 книгу від Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України.

У межах виділених коштів на передплату періодичних видань отримано 20 назв періодичних видань (166 примірників), з них: 13 назв журналів (110 примірників) та 7 назв газет (56 комплектів).

Всього отримано 516 (на 8,7 % менше, ніж минулого року) примірників (241 назва); книжковий фонд збільшився на 339 примірників (223 назви). Серед нових надходжень 60,2 % становить наукова література, а навчальна – 37,5%.

Фонд рідкісних та цінних видань налічує 865 примірників (654 назви) документів. На постійній основі проводиться презентаційна робота з цінними та рідкісними виданнями з метою привертання уваги науковців до фонду бібліотеки. У 2024 р. фонд поповнився 5-ма виданнями.

На допомогу процесу комплектування фонду ведуться картотеки: «Поточного комплектування», «Незадоволеного запиту», «Доукомплектування», «Обліку навчальних програм», «Реєстрації періодики», «Іноземних видань», «Дисертації». Систематично поповнювався електронний варіант картотеки обліку підручників «Книгозабезпеченість навчального процесу».

НБ ХНУ

У звітному році до бібліотеки з різних джерел комплектування надійшло 5623 примірники документів, з них 2935 електронних.

Паперових документів отримано 2688 примірників на суму 368010,12 грн, зокрема:

- видавничим центром університету передано бібліотеці 216 документів;
- підрозділами ХНУ передано 1217 примірників;

- отримано 268 дарчих примірників.

Загалом книжок надійшло 1707 прим. на суму 295690,72 грн. Середня вартість видань, які надійшли у бібліотеку, вираховувалася з дарчих та переданих з інших підрозділів документів і становить 410,30 грн, тоді як у 2023 році середня вартість видання становила 323,53 грн.

Через введення воєнного стану з 24.02.2022 р. Казначейство України витрат на комплектування бібліотечних фондів не здійснювало. У 2023 р. були внесені зміни до Постанови №590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану», зокрема: підпункт 2 пункту 19 доповнено новим абзацем згідно з Постановою КМ №523 від 19.05.2023р.: «за видатками загального фонду державного та місцевих бюджетів придбання книг та періодичних видань для поповнення фондів бібліотек».

Згідно з кошторисом 2024 р. використано 44313 грн із запланованих 50000 грн бюджетних коштів. До облікових документів внесено 31 партію.

Державною мовою у фонд бібліотеки надійшло 2246 паперових документів, що становить 83,5 % від загальної кількості отриманих документів, іноземними мовами – 442 примірники (16,4 % від усіх надходжень).

Наукової літератури отримано 321 документ (11,9 % від нових надходжень), навчальних видань – 2105 прим., а це 78,3 % від загальної кількості нових надходжень.

Через зменшення запланованої суми на передплату періодичних видань на II півріччя 2024 року було визначено пріоритетні наукові періодичні видання для забезпечення навчальних дисциплін кафедр та враховано їх необхідність при ліцензуванні і акредитації (використано 26415 грн.00 коп. згідно з договорами №1, №2 від 06.06.2024), передплачено 25 назв видань. Здійснено передплату періодичних видань на I півріччя 2025 року в АТ «Укрпошта» згідно з договорами № 1, №2 від 03.12.2024 р. Передплачено 35 назв на суму 36750 грн. Передплата періодичних видань для службового користування в університеті не проводилась. Усього каталог періодичних видань складає 795 назв – БД «Періодичні видання».

З метою розвитку інформаційної ресурсної бази бібліотеки викладачами та фахівцями книгозбірні опрацьовано 12 прайс-листів і каталогів видавництв і книготорговельних організацій: «Каравелла» (Київ), «Магнолія» (Львів), «Новий світ-2000» (Львів), «Львівська політехніка» (Львів), «Олді-плюс» (Херсон), «Кондор» (Київ), «АРТХАСС» (Київ). Загалом переглянуто близько 1000 назв документів та зроблено замовлення.

На допомогу комплектуванню велися БД: «Навчальні дисципліни» (1857 назв), «Періодичні та інформаційні видання» і «Книгозабезпеченість навчальних дисциплін ХНУ», які редагувалися відповідно до інформації з «Електронного університету».

БД «Книгозабезпеченість навчальних дисциплін ХНУ» дає можливість оперативно проаналізувати забезпечення усіх дисциплін документами для подальшого їх доукомплектування. Показник книгозабезпеченості дисциплін у 2024 р. в порівнянні з минулим роком дещо зменшився і становить 2,0 (2023 р. – 2,16), у 2021 р. цей показник був на рівні 4,5. Зменшення показника пояснюється тим, що впродовж останніх 5-ти років бібліотека отримувала малий відсоток навчальної літератури, окрім того вилучено навчальні посібники російською мовою.

На виконання наказу МОНУ від 28.11.2024 № 1675 «Про забезпечення організації та проведення у 2024 – 2025 роках державної атестації наукових установ та закладів вищої освіти в частині провадження такими закладами наукової та науково-технічної діяльності» проректору з НР надано інформацію щодо вихідних даних навчальних посібників, монографій викладачів ХНУ за період 2019 – 2023рр. для формування матеріалів до

державної атестації наукових напрямів ЗВО. Проаналізовано 16 кафедр ХНУ за науковим напрямом «Суспільний» та відібрано 14 назв монографій, які опубліковані за кордоном мовами країн ОЕСР та / або ЄС і опубліковані в Україні або інших країнах та 25 назв видань опублікованих словників, довідників, підручників, посібників, хрестоматій, каталогів та енциклопедій.

Упродовж року фонд поповнився виданнями викладачів та співробітників університету, виданих у ХНУ та видавництвах України. Серед організацій та міжнародних фондів, які безоплатно передали документи у фонд бібліотеки, Всеукраїнська громадська організація «Українська Бібліотечна Асоціація»; Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека; Хмельницька обласна організація Національної спілки краєзнавців України; Хмельницьке обласне об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта»; Національна бібліотека України ім. Вернадського В.І.; Івано-Франківська обласна рада; Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка; Національний інститут стратегічних досліджень; Національна бібліотека Ужгородського національного університету; Криворізький ботанічний сад; ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації»; Громадська організація «Національна асоціація дослідників Голодомору – геноциду українців»; Центр Свідків Єгови в м. Хмельницькому.

Протягом року у межах акції «Подаруй бібліотеці нову українську книгу» передано в дар 268 примірників видань з різних галузей знань: наукової, навчальної та ін. літератури, що на 69 % менше, ніж у 2023 р. З метою популяризації нових надходжень на вебсайті НБ (БД «Електронний каталог») представлено 127 анотацій наукових та навчальних видань.

Облік усіх нових надходжень (книг, брошур, методичної літератури, неопублікованих матеріалів тощо) здійснювався впродовж року в БД «Інвентарна книга», сумарний облік документів – у «Книзі сумарного обліку бібліотечного фонду НБ ХНУ», індивідуальний облік періодичних видань – в електронному каталозі періодичних видань.

Інвентарний облік електронних видань здійснювався в БД «Інвентарна книга» (вид документа – «електронна книга»), сумарний облік – у зошиті «Електронна бібліотека. Сумарний облік електронних видань». За рік роздруковано 69 сторінок «Інвентарної книги НБ ХНУ», яка наповнювалася записами у міру внесення партій нової літератури в електронний каталог.

Щомісячно звітували перед бухгалтерією університету про використання коштів на придбання документів та надходження дарчих видань у фонд наукової бібліотеки університету.

Організація і збереження фонду

З метою підвищення ефективності використання фонду й виявлення літератури, що мало використовується, проводилось його вивчення та аналіз обертаності. За результатами аналізу певні частини фонду переміщено, виявлені видання, що потребують палітурних та ремонтних робіт. У трьох бібліотеках об'єднання (ХНУ, К-ПНУ, ПДУ) організовано обмінні фонди. Загальна кількість видань в обмінних фондах цих бібліотек – 8761 примірник. У бібліотеках – ХНУ, К-ПНУ, ЗВО «ПДУ» та ХГПА є фонд рідкісних і цінних документів. Найбільше рідкісних видань має бібліотека К-ПНУ – 28055, загальна кількість таких видань по книгозбірнях об'єднання становить 29496 прим.

Фонд краєзнавчих видань виокремлено у бібліотеках ХНУ, К-ПНУ та ЗВО «ПДУ». Загальний книжковий фонд бібліотек об'єднання становить 1973857 примірників.

З метою збереження бібліотечного фонду та відповідно до плану роботи бібліотеки проведено інвентаризацію фонду документів читального залу педагогічного факультету К-ПНУ.

У НБ ХНУ, згідно з «Планом перевірки бібліотечних фондів на 2017-2026 рр.», здійснено перевірку фонду краєзнавчих документів ВЗФ (6872 прим.), частини фонду абонементів молодших курсів відділу обслуговування (розділи УДК: 001 – 94(477)) загалом перевірено 73205 прим.), абонементів кафедри індустрії моди в легкій промисловості (91 прим.), загалом перевірено 80168 прим.

За рік бібліотеками об'єднання вилучено 111080 примірників застарілих і зношених книг та російськомовної літератури (найбільше вибуло з фонду бібліотеки ХНУ – 50997 прим.). Відповідно до чинних нормативних актів проводились санітарні дні. Самотужки бібліотекарі здійснювали дрібний ремонт книг.

Система каталогів бібліотек

Упродовж звітнього періоду проводилася робота з упорядкування і поповнення бібліотечних каталогів і картотек: читацьких та службових. Усі бібліотеки об'єднання ведуть електронні каталоги, які за рік поповнилися на 21653 записи. Загальний обсяг записів в ЕК бібліотек об'єднання на 1.01.2025р. становить 1061811. Продовжувалася робота з ретроконверсії каталогів, фондів та наповнення Зведеного електронного каталогу (ЗвЕК) бібліотек Хмельницької області, який на кінець звітнього року містить 85157 записів.

Здійснювалася планова редакція СК з метою оновлення тексту рубрик, введення нових термінів, розмежування складових рубрик. Проводився моніторинг використання довідково-пошукового апарату бібліотек користувачами.

Бібліотека ХГПА

За рік опрацьовано 588 книг (479 назв).

У бібліотеці ведуться алфавітний та систематичний карткові каталоги. Впродовж року проводилося наповнення, поточне редагування, заміна роздільників каталогів та картотек.

Загальний обсяг електронного каталогу на кінець 2024 року – 52369 записів, за рік введено 644 записи. Кількість звернень до ЕК бібліотеки – 6803.

НБ ХУУП

Систематично велася робота з редагування (на правильність розстановки карток, заміну зношених роздільників; уточнення формулювань назв роздільників і рубрик тощо) та поповнення карткового алфавітного, систематичного, електронного каталогів та картотек: СКС, краєзнавча, «Закони України», «Праці викладачів ХУУП імені Леоніда Юзькова», «НАТО: що дав світові Альянс», «Децентралізація публічної влади в Україні», дисертацій та авторефератів. В ЕК поповнювалися окремі БД «Дисертації», «Програмно-методичне забезпечення навчальних дисциплін».

За звітний період було вліто 960 карток: в абетковий каталог 216 карток, у систематичний каталог 733 картки, у картотеку «Праці науковців та викладачів» – 11 карток

Електронний каталог має одну зведену базу даних, що містить описи книг, статей з періодичних видань. За рік БД поповнилася на 900 бібліографічних записів і становить 36700.

Продовжувалося введення аналітичних описів в ЕК.

Бібліотека ХКТЕІ

Впродовж року новими записами поповнювались електронна картотека періодичних видань та статей періодичних видань.

До електронного каталогу внесено 876 бібліографічних описів, загалом ЕК містить 156776 записів.

Бібліотека К-ПНУ

Обсяг ЕК на 31.12.2024 року – 322 540 бібліографічних записів назв на 554 800 примірників документів. ЕК протягом року збільшився на 4822 бібліографічних записи. Продовжувався аналітичний опис періодичних видань, книг і збірників наукових праць - у програмі «УФД/Бібліотека». Періодика опрацьовувалася частково в традиційному режимі, частково – у автоматизованому. На кінець звітнього року БД аналітичних бібліографічних описів нараховує 80 746 аналітичних бібліографічних описів статей, за рік додано – 3051 статтю.

Впродовж року здійснювалося редагування занесених до ЕК бібліографічних записів.

Поповнювалися новими матеріалами БД «Електронний каталог», «Читачі», «Праці викладачів», «Краєзнавча картотека», «Моніторинг книгозабезпечення», «Ресурси відкритого доступу», «Періодичні видання», «Рідкісні та цінні видання», «Нові надходження літератури», «Творчий доробок бібліотеки», «Повнотекстова БД», «Статті періодичних видань», «Статті наукових збірників», «Дисертації», «Автореферати дисертацій», «Випускні кваліфікаційні роботи», «Репозитарій» тощо.

У звітньому році значна увага приділялася формуванню і наповненню «Зведеного електронного каталогу бібліотек вищих навчальних закладів Хмельницької області» (ЗвЕК), до якого впродовж 2024 року передано 1267 бібліографічних записів.

НБ ЗВО «ПДУ»

Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки представлений систематичним, алфавітним, топографічним каталогами та системою картотек: читацьких інтересів (непрофільних тем), краєзнавчою, на допомогу дипломнику, персоналії, систематичною картотекою статей, художньої періодики, статей співробітників університету, картотекою авторефератів дисертацій ЗВО «ПДУ», дисертаційного фонду НБ ЗВО «ПДУ», фонду рідкісних і цінних видань. Велась постійна робота з редагування та наповнення каталогів і картотек.

До ЕК за рік внесено 12326 записів. Загальна кількість бібліографічних записів в ЕК становить 27640. Електронний каталог не має доступу до мережі інтернет, кількість звернень до ЕК не обліковується.

Алфавітний та систематичний каталоги поповнювалися новими картками. Проводилася планова редакція каталогів: вилучалися подвійні описи, замінювалися зношені каталожні роздільники. Станом на 1.01.2025 року алфавітний каталог нараховує 133072 каталожні картки, а систематичний – 141843.

Картотека книгозабезпеченості функціонує в бібліотеці в картковому та електронному варіантах.

Систематизація нових надходжень здійснювалася відповідно до таблиць УДК. Здійснено аналітичні описи усіх періодичних видань та наукових збірників. АПП поповнився новими предметними рубриками.

Протягом звітнього року проводилася робота з постійними картотеками:

- Книгозабезпеченість навчальною літературою

- Архів картотеки «Книгозабезпеченість навчальною літературою»
- Періодичних видань
- Нові надходження літератури
- Навчальних програм
- Алфавітно-предметний покажчик
- Документообміну
- Архів картотеки періодичних видань.

НБ ХНУ

Протягом року в бібліотеці велися 4 каталоги: Алфавітний службовий (АСК), Нумераційний ДСТУ, Електронний каталог (ЕК), Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області.

Карткові каталоги поповнювалися новими надходженнями. За рік у Алфавітний службовий каталог додано 423 картки, відредаговано 530 карток, вилучено 350 карток. Згідно з 40-а актами на списані документи зроблено 50997 відміток про списані документи у Алфавітному службовому каталозі та інвентарних книгах.

Ліквідовано карткові читацькі каталоги та картотеки, які були законсервовані у 2006 році та втратили свою актуальність (усі бібліографічні описи з карткових каталогів та карток раніше внесені в ЕК бібліотеки).

В ЕК введено 2085 назв видань усіх видів, враховуючи статті та періодичні видання. Оскільки електронний каталог – найважливіша і найбільш рухома частина довідково-бібліографічного апарату, яка потребує постійного удосконалення, проводилася робота з його редагування. Працівники бібліотеки здійснювали поточне редагування аналітичних записів у зв'язку із відкриттям нових рубрик ЕК та одночасним виправленням орфографічних помилок, а також планові вибіркові перевірки аналітичних описів. У результаті відредаговано 7646 записів. Сектором електронної бібліотеки в БД «Електронний каталог» введено 243 нових записи електронних документів та відредаговано 300 записів.

Тематичний рубрикатор ЕК за звітний період поповнився на 77 нових записів. Новим документам присвоювалися тематичні рубрики до біопису документів; здійснювалася поточна редакція рубрик тематичного каталогу на їх відповідність навчальним дисциплінам та змісту документа. На 1.01.2025 року тематичний рубрикатор налічує 123395 рубрик.

У межах проєкту «Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області» оброблено та додано в БД бібліографічні записи:

- бібліотека Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – 16423 записи;
- бібліотека Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка – 1267 записів;
- Наукова бібліотека Хмельницького національного університету – 1749 записів;
- Хмельницька обласна бібліотека для молоді – 63764 записів (для редагування записів та вилучення російськомовних видань бібліотека видалила з каталогу усі власні бібліографічні записи, після проведеного редагування актуальні записи знову додали до ЗвЕК);

У звітному році не додали жодного бібліографічного запису бібліотека Хмельницького торговельно-економічного інституту та Хмельницька обласна бібліотека для дітей ім. Т.Г. Шевченка.

Загалом БД «Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області» збільшилася на 83203 записи. На кінець звітного року загальна кількість записів в БД становить 85157.

За рік засистематизовано 616 назв нових документів, із них – 461 назва книг та 155 назв статей.

ДПА систематизатора удосконалювався через поповнення електронного варіанта АПП (введено 5 нових та відредаговано 18 рубрик, вилучено – 5). На кінець звітного року АПП нараховує 91497 рубрик.

Науково-дослідна та науково-методична робота. Підвищення кваліфікації

Метою науково-методичної роботи бібліотек ЗВО Хмельницької області є забезпечення всіх напрямів, форм, методів бібліотечної роботи відповідними рішеннями і рекомендаціями, впровадження інноваційних змін, підвищення кваліфікації працівників, розвиток творчого мислення і професіоналізму бібліотекарів.

16 травня відбулася II Всеукраїнська науково-практичної онлайн-конференція «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури», присвячена Дню науки в Україні. Організатори конференції: Наукова бібліотека закладу вищої освіти «Подільський державний університет» та Наукова бібліотека Хмельницького національного університету. Конференція проходила в онлайн-режимі.

У роботі конференції взяли участь 50 учасників: директори та фахівці бібліотек м. Хмельницького, Харкова, Кам'янець-Подільського, Хотина, Нової Ушиці, Шепетівки, Кіцмані, Бучача. Конференція стала майданчиком для обміну досвідом і координації зусиль науковців та фахівців бібліотечної справи з метою сприяння розвитку бібліотек, їх спільної наукової та освітньої діяльності. Зокрема, на конференції порушувалися питання впровадження новітніх рішень у бібліотечну практику; шляхи вирішення проблем, пов'язаних з функціонуванням бібліотек в умовах повномасштабної російської агресії, особливу увагу було приділено соціокультурній, благодійній та волонтерській діяльності, спрямованій на патріотичне виховання молоді.

Науково-практична конференція відзначила достатній рівень діяльності бібліотек з використання електронних ресурсів під час дистанційного навчання, воєнного стану; ефективну інтеграцію бібліотечних фахівців та книгозбірень в електронне середовище; розширення взаємодії між бібліотеками різних відомств, необхідність подальшого розвитку цифрової грамотності користувачів; формування основ академічної доброчесності здобувачів вищої освіти, а також активну волонтерську діяльність бібліотек під час воєнного стану.

Усі учасники конференції отримали сертифікати. Матеріали науково-практичної конференції видано в електронному вигляді. Збірник розміщено в інституційних репозитаріях ЗВО «ПДУ» <http://188.190.43.194:7980/jspui/handle/123456789/13408> та ХНУ <https://elar.khmnu.edu.ua/items/4808d648-c015-4238-b07c-3b3cd6e24bf3> та на сайті НБ ХНУ в розділі «Методичне об'єднання».

Бібліотеки об'єднання проводили роботу з наповнення зведеної БД «Науковці Хмельниччини» (http://lib.khnu.km.ua/asp/php_bibliograf_php/page_lib.php); БД «Наукові видання ЗВО Хмельницької області» (http://lib.khnu.km.ua/asp/php_vnz_gz/page_lib.php

Фахівці бібліотек ХГПА, ХУУП та ХКТЕІ відвідували заняття з підвищення кваліфікації, які проводила НБ ХНУ (офлайн та у застосунку ZOOM).

Бібліотека ХГПА

Впродовж року для фахівців книгозбірні проводились огляди спеціальних видань з бібліотечної справи, бібліографічних покажчиків, надходжень художньої та навчальної

літератури. Працівниками вивчались регламентуючі документи, посадові інструкції. Надавалася допомога лаборантам кафедр академії з питань організації бібліотечної роботи. Оновлено посадові інструкції працівників бібліотеки.

Підвищення кваліфікації бібліотечних працівників:

№ п/п	Назва бібліотечного огляду	Час проведення
1.	Роль творчого потенціалу молодих спеціалістів у формуванні гідного іміджу бібліотеки академії	лютий
2.	Робота з книжковим фондом (збереження та порядок списання БФ і критерії відбору літератури на списання з різних причин).	квітень
3.	До Всеукраїнського дня бібліотек «Я і моя бібліотека» (знайди себе на фото)	вересень
4.	Організаційне обговорення плану роботи на 2025 рік	листопад

Працівники бібліотеки брали участь у:

- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Суспільні трансформації в умовах війни росії проти України: виклики часу і завдання краєзнавців» (доповідь Дитинник Л.В. «Історія України крізь призму життєвого і творчого шляху українсько-канадської письменниці Любов Василів-Базюк»);
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Юхим (Євфимій) Сіцінський – подільський історик, краєзнавець, релігійний і громадський діяч (до 165-річчя від дня народження), м. Деражня. Доповідь Дитинник Л.В. «Праці Юхима Йосиповича Сіцінського в книжкових фондах бібліотеки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії»;
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Історія міст і сіл Хмельниччини», м. Городок. Доповідь Дитинник Л.В. «Краєзнавство як дійовий засіб патріотичного виховання студентської молоді»;
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Дев'ятнадцяті педагогічні читання пам'яті М.М. Дарманського: організація освітнього процесу в умовах воєнного стану»;
- вебінарі на тему «Академічний інституційний репозитарій. Доступ до електронних ресурсів у межах проекту Research4Life».

Працівники бібліотеки Світлана Кухар і Інна Яцик пройшли тренінг з «Першої психологічної допомоги» та отримали сертифікати.

НБ ХУУП

Продовжувалося навчання працівників бібліотеки комп'ютерної грамотності та пошуку інформації в мережі інтернет. Для фахівців бібліотеки провідний спеціаліст комп'ютерної техніки Світлана Філіппова провела навчання щодо ефективного користування ресурсами наукометричних баз даних Web of Science Core Collection та Scopus. Впродовж року працівники брали участь у серіях вебінарів про ресурси платформи Web of Science від компанії Clarivate Analytics, а також підвищували свій професійний рівень працюючи з фаховою періодикою.

Бібліотека ХКТЕІ

Науково-методична робота бібліотеки була спрямована на аналізування основних напрямів діяльності з метою поліпшення роботи бібліотеки. Здійснено аналіз звітно-

планової документації, на засіданні адміністративної ради інституту розглядалися питання вдосконалення окремих напрямів діяльності бібліотеки. З метою оновлення власної нормативної бази протягом року вивчалися документи, що регламентують бібліотечну та освітню діяльність.

У межах підвищення кваліфікації працівники бібліотеки:

- вивчали передовий досвід вітчизняних та зарубіжних бібліотек;
- систематично проводили огляди фахової літератури;
- брали участь у бібліотечних форумах, вебінарах;
- підвищували фаховий рівень шляхом самоосвіти.

Бібліотека К-ПНУ

Науково-дослідна робота здійснювалася за напрямками:

- науково-бібліографічна робота та сприяння принципам академічної доброчесності;
- дослідження історії бібліотеки університету, досвіду її роботи;
- вивчення електронних баз даних з метою розвитку власних електронних інформаційних ресурсів;
- удосконалення форм і методів обслуговування користувачів в умовах воєнного стану.

Протягом звітного року проведено:

№ з/п	Питання	Терміни	Виконавець
засідання бібліотечної ради:			
1.	- Стан готовності періодичних видань університету для перепідтвердження фаховості	12.06.2024	Кунцевич А. В.
	- Про роботу віртуальної довідкової служби в бібліотеці К-ПНУ.		Гайшук Г. В.
	- Моніторинг опитування учасників освітнього процесу університету «Вплив війни на читацькі інтереси та форми обслуговування користувачів».		Резнічук Л.В.
методичну раду:			
1.	Внесення змін до інструкції «Порядок списання друкованих документів з бібліотечних фондів бібліотеки К-ПНУ».	30.01.2024	Кушнір І. І.
4 координаційних наради:			
1.	- Підсумки роботи бібліотеки університету за 2023 р.	13.02.2024	Климчук Л. В.
	- Підсумки акції «Подаруй бібліотеці книгу!».		Кушнір І.І.
	- План роботи бібліотеки на 2024 рік.		Резнічук Л. В.
2.	1. Про результати інвентаризації фонду читального залу педагогічного факультету	22.05.2024	Кушнір І. І.
	2. Про роботу читального залу педагогічного факультету з інформаційного забезпечення студентів та науково-		Сологуб Т.В.

	педагогічних працівників.		
3.	- Підсумки роботи бібліотеки у І-у півріччі 2024 року.	21.06.2024	Резнічук Л. В.
	- Інформаційно-бібліографічна та просвітницька робота центрального абонементу.		Ситник Л.В.
4.	- Готовність структурних підрозділів бібліотеки до нового навчального року.	21.10.2024	Климчук Л.В.
	- Основні заходи бібліотеки у І-й семестрі 2024-2025 навчального року.		Резнічук Л. В.

Протягом року проводилася робота з редагування методичних матеріалів, готувалися довідки про роботу бібліотеки, формувалися методичні рекомендації з питань бібліотечної роботи та планово-звітна документація, надавалася методична допомога в проведенні просвітницьких заходів.

Підвищення кваліфікації працівників бібліотеки спрямовувалося на удосконалення професійної майстерності, самоосвіту, опанування сучасними інформаційними технологіями. У 2024 році для бібліотекарів організовано:

Засідання Школи передового бібліотечного досвіду з проблем наукового дослідництва:

№ з/п	Назва заняття	Термін	Виконавець
1.	Розвиток професійних навичок сучасного бібліотекаря. Методи залучення користувачів	10 квітня	Резнічук Л. В.
2.	Оформлення наукових робіт: бібліографічні посилання	21 листопада	Гайшук Г. В.

2 заняття професійного лекторію:

№ з/п	Назва заняття	Термін	Виконавець
1.	Сучасні технології надання якісних освітніх послуг у форматі змішаного навчання	10 травня	Кунцевич А. В.
2.	Українська періодика з бібліотечної справи та суміжних галузей знань	16 жовтня	Гайшук Г. В.

У 4 кварталі 2024 року проведено соціологічне дослідження «Місця бібліотеки К-ПНУ у системі наукових комунікацій». Опитування було доступне в онлайн-режимі (гугл-форма) через сайт бібліотеки.

Дане дослідження мало за мету наступні завдання:

- оцінка задоволеності користувачів бібліотеки послугами бібліотеки у галузі наукових комунікацій;
- визначення пріоритетних напрямків розвитку бібліотеки як посередника у системі наукових комунікацій;
- аналіз пропозицій респондентів з покращення роботи бібліотеки університету Огієнка;
- розробка системних заходів з вирішення виявлених проблем та підвищення якості послуг у галузі наукових комунікацій.

Завдання дослідження: удосконалення роботи бібліотеки, з урахуванням потреб та наукових інтересів користувачів.

В опитуванні взяли участь 284 респондентів з числа науково-педагогічних

працівників університету, аспірантів та магістрантів. Найактивнішими були магістранти – 68,3%, науковці – 27,1%, серед факультетів: факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи – 35,6%, фізичної культури – 21,8%, природничо-економічний – 10,9%, історичний – 902%, решта чотири факультети разом 22%.

У процесі дослідження було виявлено домінуючі засоби та форми наукової комунікації; з'ясовано рівень задоволеності користувачів системою наукової комунікації бібліотеки; структурою та узагальненням інформації на сайті книгозбірні тощо.

Загалом користувачі, які взяли участь в опитуванні, позитивно оцінили роботу бібліотеки на допомогу науковим дослідженням, їх влаштовує інформативність веб-сайту бібліотеки. Респонденти вважають, що у сучасній моделі наукових комунікацій бібліотека виконує роль комунікаційного каналу головною функцією якого є аналіз, систематизація та надання вільного та оперативного доступу до наукових інформаційних ресурсів.

Проведене дослідження дало можливість не тільки окреслити загальні тенденції в системі наукових комунікацій та вивчити думки науковців університету щодо місця бібліотеки в цій системі, а також виявити проблемні аспекти організації наукових комунікацій за допомогою бібліотеки.

Упродовж 2024 р. працівники бібліотеки виконали певний обсяг видавничої та наукової роботи:

- організовано та проведено круглий стіл «Й. І. Токар – очільник бібліотеки (1948-1993рр.)» до 100-річчя від дня народження. (30 вересня);

- участь у II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Бібліотека в сучасному світі науки та культури», доповідь Климчук Л.В. «Вплив війни на читацькі інтереси» (16 травня 2024 р.);

- участь у IX Науково-практичній online конференції «Бібліотечна справа у сучасних інформаційно-комунікативних процесах: тенденції та перспективи» (23 травня 2024 р.);

- участь у циклі вебінарів «Від ідеї до публікації» (26-29 лютого) від компанії ScientificAlliance;

- підготовлено бібліографічний перелік «Праці про Юхима Сіциньського, що містять фонди бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (91 назва);

- опубліковано статті:

- Климчук Л. В., Резнічук Л.В. Вплив війни на читацькі інтереси. *Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, (м. Хмельницький, 16 травня 2024 р.) Хмельницький, 2024. С. 64-73.;

- Гайшук Г., Лук'ячук І. Перелік праць Бориса Грінченка та досліджень його діяльності (2000–2023). Збірник праць присвяченого Борису Грінченку (кафедри історії української літератури та компаративістики). Кам'янець-Подільський : К-ПНУ, 2024.

- підготовлено видання:

1. Календар знаменних і пам'ятних дат Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2025 рік : довідкове видання / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Г. В. Гайшук ; редкол.: С. А. Копилов (гол. ред.), Л. В. Климчук (відп. ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. – Вип. 16.– (Електронний варіант).

2. Книжкова колекція Центру дослідження історії Поділля Інституту історії України НАН України при Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка : наук.-доп. бібліогр. покажч. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка,

Бібліотека ; [уклад.: Г. Гайшук, Л. Климчук ; редкол.: С. Копилов (голова), В. Дубінський (відп. ред.) та ін.]. – Кам'янець-Поділ., 2024. – (Серія: Хмельниччина краєзнавча ; вип. 9(11)). – *в роботі*;

3. Семен Дмитрович Абрамович : біобібліогр. покажч./ Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Г. В. Гайшук, Л. В. Климчук ; редкол.: С. Копилов (голова) та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2024. – (Серія: Постаті в освіті і науці ; вип. 34). – *в роботі*.

4. Періодичні видання у фондах бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : бібліографічний покажчик / Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка, бібліотека ; [уклад Л. Ж. Смельцова; відп. ред. Л. В. Климчук]. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2024. – 113 с.

НБ ЗВО «ПДУ»

Протягом звітного року працівниками бібліотеки укладено бібліографічні видання:

1. Подільський державний університет: люди і долі. Чикуркова Алла Дмитрівна : біобібліографічний покажчик / уклад. Людмила Посітко ; ЗВО «ПДУ», Наукова бібліотека, Сектор наукової бібліографії. – Кам'янець-Подільський, 2024. – 104 с.
2. Dr. Antoni J. – Юзеф Ролле : до 195-річчя від дня народження видатного краєзнавця Поділля 1829-1894 : біобібліографічний покажчик / упоряд. Людмила Посітко ; ЗВО «ПДУ», НБ. – Кам'янець-Подільський, 2024. – 120 с.

Всі видання розміщені в рубриці «Бібліографічні покажчики» на сторінці Наукової бібліотеки ЗВО «ПДУ» <https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/bibliografichni-pokazhchiki.html>.

Для керівників, наукових співробітників, працівників бібліотек та здобувачі освіти закладів вищої освіти проведено II Всеукраїнську науково-практичну онлайн-конференцію «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури» (<http://188.190.43.194:7980/jsptui/handle/123456789/13408>), яку присвячено Дню науки в Україні.

У звітному році проведено круглий стіл «Розвиток бібліотеки: реалії та перспективи» (<https://pdatu.edu.ua/news-10/rozvitok-biblioteki-realiji-ta-perspektivi.html>).

Продовжувалася робота зі збору та систематизації матеріалів з дослідження історії книгозбірні «Вони очолювали бібліотеку».

З метою підвищення кваліфікації молодих працівників НБ ЗВО «ПДУ» щомісяця проводилися заняття в «Школі молодого бібліотекаря». Обов'язковим для усіх бібліотекарів є ознайомлення з новинами бібліотекознавства, досягненнями вітчизняних та зарубіжних колег і проведення оглядів фахових видань: «Бібліотечна планета», «Бібліотечний вісник» та «Бібліотечний форум України».

Щомісяця проводилися виробничі наради з працівниками бібліотеки.

Щомісяця проводились огляди фахових журналів.

Упродовж року працівниками бібліотеки проводились вивчення та аналізи читацьких запитів.

НБ ХНУ

Наукова робота книгозбірні впродовж року здійснювалася за двома напрямками:

- Оптимізація ресурсів бібліотеки університету.
- Історія бібліотек Хмельницької області та університету.

I. Оптимізація ресурсів бібліотеки університету – напрям, у межах якого здійснювалися колективні та індивідуальні дослідження, спрямовані на удосконалення та

розвиток основних бібліотечних процесів, створення науково-допоміжних показників та БД, підтримку проєктної діяльності. Результати досліджень опубліковані у фаховій періодиці, представлені на II Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури».

У звітному році завершені усі наукові дослідження структурних підрозділів бібліотеки. Результати НДР та їх аналіз представлені у звітах відділів та заслухані на нараді при директорові. За результатами НДР у наступному році планується черговий випуск інформаційного бюлетеня «Бібліотека в освітньому просторі».

Здійснені аналізи роботи та проведені соціологічні дослідження стали основою для публікації у звітному році статей: Айвазян О. Б. «Краєзнавча спадщина Хмельниччини: діяльність бібліотек ЗВО Хмельницької області»; Молчанова С. А. «Роль бібліотеки в національно-патріотичному вихованні молоді»; Мельник Т.Б. «Формування національно-патріотичного світогляду студентів»; Диха С. В. «Російсько-українська війна в сучасній українській літературі»; Мацей О.О., Молчанова С.А. «Роль професійної освіти та самоосвіти в адаптації сучасного бібліотекаря до викликів цифрової епохи».

Проєктна діяльність бібліотеки спрямовувалася на удосконалення та розвиток конкретних важливих ділянок роботи бібліотеки: інформаційної діяльності, національно-патріотичного виховання, читання, краєзнавства, репозитарію, ЗвКК. У звітному році проводилася робота в межах бібліотечних проєктів:

- «Бібліотека – центр науково-інформаційних ресурсів»;
- «Патріотичне виховання студентів НБ ХНУ»;
- «Популяризація книги, читання і розвитку читацької культури студентської молоді університету»;
- «Краю мій, ти частка України»;
- «Репозитарій наукових праць викладачів університету»;
- «Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області».

Одним із важливих напрямів наукової роботи бібліотеки є бібліографування наукового доробку університету, його історії та основних складових освітнього процесу. У цьому напрямі впродовж року проводилася робота над створенням бібліографічних показників, списків і тематичних бібліографічних баз даних:

- Анатолій Іванович Гордєєв. До 70-річчя від дня народження [Електронний ресурс] : біобібліогр. покажч. / упоряд. О. М. Бичко ; відп. за вип. О. Б. Айвазян. – Електрон. текст. дані. – Хмельницький : ХНУ, 2024. – 107 с.
- Створено допоміжні показники (географічний та іменний) до історичної монографії – В. С. Прокопчук, О. Б. Айвазян «Бібліотечна справа на Хмельниччині (1920–2023)». Географічний показник укладено з урахуванням поточних змін в адміністративно-територіальному устрої України (згідно з Постановою Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» № 807-ІХ від 17.07.2020 та Розпоряджень КМУ щодо визначення адміністративних центрів та затвердження територій громад областей №№ 707-730). Іменний показник містить 711 позицій, а географічний показник – 385 позицій.
- Перевірено та відредаговано список літератури до монографії Негай Г. А. «Співрозмірність в архітектурі – інформаційна теорія». Для перевірки джерел використовувалися каталоги та картотеки Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, довідники та інтернет-ресурси. Список складено за чинними в Україні стандартами і включає 257 джерел.
- Проведено роботу з пошуку інформації про науковців ХНУ в «Енциклопедії Сучасної України» та «Вікіпедії». Знайдено 112 статей та складено бібліографічні описи.

Розпочато роботу зі збереження на сервері бібліотеки відеопроєкту «Наука в персоналіях» зі сторінки мережі «Фейсбук» «Наука для бізнесу» (30 відео). Посилання на збережений матеріал поступово додаються до покажчика «Доктори наук, професори Хмельницького національного університету».

- За користувацьким запитом відредаговано 7 списків використаних джерел до статей та біописи для віртуальних виставок з урахуванням вимог Національних стандартів України ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, ДСТУ 8302:2015 та 1 список відповідно до міжнародного стилю цитування та посилання – CHICAGO STYLE.

У 2024 році розпочато роботу зі створення біобібліографічного покажчика «Випускники ХНУ, які віддали життя за Україну», присвяченого пам'яті випускників Хмельницького національного університету, які віддали своє життя за Україну. Метою проєкту є вшанування героїв, збереження їхніх імен у історичній пам'яті та привернення уваги до внеску у становлення і захист нашої держави. Біобібліографічний покажчик міститиме інформаційні довідки про загиблих, бібліографічні списки літератури (публікації про них), а також матеріал, що стосується їхньої діяльності. Ресурс планується використовувати як меморіальний і освітній матеріал, що підкреслить важливість внеску кожного героя у спільну справу. Покажчик стане символом шани та вдячності університетської спільноти захисникам, які назавжди залишаться прикладом мужності, відданості та самопожертви. Наразі зібрано, збережено та відсортовано у алфавітному порядку інформацію про усіх загиблих (станом на 1.12.2024р.) у форматі PDF.

Загалом за рік бібліотекою підготовлено 8 видань.

II. Історія бібліотек Хмельницької області та університету

У межах теми опрацьовано матеріали з історії розвитку бібліотечної справи Хмельниччини у період 1920-2023 років. За результатами досліджень директором бібліотеки у співпраці з д-ром пед. наук, проф. Прокопчуком В.С. видано монографію «Бібліотечна справа на Хмельниччині (1920-2023)».

Дослідження історичних аспектів створення та функціонування вебсайту наукової бібліотеки Хмельницького національного університету протягом перших десяти років, вплив автоматизації на його становлення висвітлено в статті Баланюк Т. М. «Історія створення та трансформації вебсайту наукової бібліотеки Хмельницького національного університету: перше десятиріччя».

Загалом фахівцями бібліотеки опубліковано 11 статей у фахових виданнях, матеріалах конференцій.

У звітному році працівники книгозбірні брали участь у проведенні наукових конференцій, семінарів, інших заходів, зокрема і всеукраїнських заходів (офлайн та онлайн):

- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Суспільні трансформації в умовах війни росії проти України: виклики часу і завдання краєзнавців» – Айвазян О.Б. виступила з доповіддю (26 липня, ХКТЕІ);
- онлайн-семінарі «Екологічна просвіта та інформування у роботі бібліотек в умовах воєнного стану». Під час семінару учасникам були надані методичні та інформаційні матеріали щодо формування екологічного світогляду та культури громадян України, поширення інформації про стан довкілля та вплив російської військової агресії на природне середовище (1 жовтня, Мацей О.О.);
- ІХ науково-практичній онлайн-конференції «Бібліотечна справа у сучасних інформаційно-комунікативних процесах: тенденції та перспективи». Обговорювалися питання: кроссекторальні проєкти бібліотек у контексті завдань

гуманітарного розвитку суспільства: досвід ОННБ; цифрові інструменти оцінки даних на відповідність принципам FAIR; досвід модерування інституційного репозитарію університетською бібліотекою: виклики, досягнення та перспективи; використання відкритих даних у сервісах та ресурсах бібліотек; університетські бібліотеки як об'єкти культурної спадщини України. Бібліотека долучилася до дискусії 23 травня (Айвазян О.Б., Мацей О.О., Молчанова С.А., Баланюк Т.М.);

- Міжнародній Zoom-конференції «Історія створення національного зведеного каталогу Польщі та співпраця з ним бібліотек України» (30 січня 2024 року Фоміних В.В., Ленчицька Л.І.);
- науково-практичному семінарі Книжкової Палати «Методика індексування видань за універсальною десятковою класифікацією». Розглядалося важливе питання – побудова індексів за допомогою Допоміжної таблиці (23 квітня, on-line на платформі Googl Meet, Фоміних В.В., Ленчицька Л.І.);
- XIII Всеукраїнській онлайн-школі бібліотечного журналіста «Бібліотечний журналіст і безбар'єрність: розширюємо горизонти», яка проходила 28–31 травня на платформі Zoom (Молчанова С.А., Баланюк Т.М.);
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Культура читання і читацькі практики: історія та виклики сьогодення». Організатори: Наукова бібліотека та кафедра бібліотекознавства і бібліографії факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка, а також бібліотека Українського католицького університету (м. Львів, 16 травня, Молчанова С.А., Баланюк Т.М.);
- круглому столі «Розвиток бібліотеки: реалії та перспективи» – на базі наукової бібліотеки ЗВО «ПДУ», онлайн, 26 листопада;

Участь у заходах, організованих обласними закладами та установами:

- XVI обласному форумі бібліотекарів Хмельниччини «Бібліотека – разом можемо більше» – доповідь Мацей О.О. (26 вересня – Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека);
- XVIII обласному Форумі «Книжкова весна на Хмельниччині», приуроченому Всесвітньому дню книги і авторського права (онлайн). Захід відбувся за сприяння Департаменту інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельницької ОДА, обласного відділення Української бібліотечної асоціації – ХОУНБ, 22-23 квітня;
- Онлайн-роботі круглого столу на тему: «Книга Хмельниччини: видання, доступ, читання», приуроченого Всесвітньому дню книги і авторського права в межах XVIII обласного Форуму «Книжкова весна на Хмельниччині». – ОУНБ, 23 квітня, Айвазян О.Б., Молчанова С.А.;
- XVI Обласному форумі бібліотекарів Хмельниччини «Бібліотека – разом можемо більше» – Мацей О.О., виступила з коротким повідомленням про стан бібліотечного фонду та джерела нових надходжень (26 вересня – Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека);
- засіданнях Президії Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України;
- засіданнях Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Соціологічні дослідження. Аналізи діяльності

У березні – квітні 2024 р. проведено опитування «Роль читання у формуванні патріотичного світогляду студентів», в якому взяло участь 177 респондентів – здобувачів

вищої освіти Хмельницького національного університету 1-5 курсів. Основним дослідницьким документом був бланк анкети, який містив 15 питань із запропонованими варіантами відповідей. Анкетування проводилося за допомогою як онлайн-опитування (через сайт бібліотеки), так і офлайн-опитування під час відвідування студентами книгозбірні. За результатами опитування проведено дослідження, мета якого – визначити та проаналізувати вплив читання на формування патріотичних цінностей та світогляду студентської молоді; з'ясувати, які саме книги і літературні твори сприяють розвитку патріотичних настроїв; як часто студенти звертаються до такої літератури та які фактори впливають на вибір книг з патріотичною тематикою.

Опитування показало, що читання відіграє важливу роль у розвитку патріотичного світогляду здобувачів вищої освіти. Про це зауважила переважна більшість респондентів. Молодь усвідомлює значення того обсягу знань і цінностей, який вони можуть одержувати через читання. Інтернет-ресурси, блоги та підкасти є основними джерелами для поглиблення обізнаності студентів з історичних питань. Це говорить про те, що студенти більше орієнтовані на сучасні, доступні та інтерактивні форми отримання інформації, такі як інтернет-ресурси та медіа, ніж на традиційні джерела. Більшість студентів мають випадковий інтерес до історії свого регіону, значна частина свідомо шукає інформацію, але є й невелика частина здобувачів освіти, які не цікавляться цією темою взагалі.

Студенти, які в якості основного джерела інформації обрали книги, надають перевагу різноманітним жанрам, зокрема детективним, науково-фантастичним та пригодницьким. Історична література та література з психології також мають попит серед здобувачів вищої освіти. Найбільше вплинули на розвиток патріотичного світогляду студентів патріотичні відеоматеріали, хоча книги і соціокультурні заходи в бібліотеці теж відіграють важливу роль. Серед книг, які респонденти рекомендують прочитати своїм друзям, як сучасні, так і класичні літературні художні твори українських та зарубіжних авторів.

Більшість студентів мають навички читання іноземними мовами, зокрема англійською, яка є найпопулярнішою серед них. Частина респондентів також читає іншими іноземними мовами, зокрема, російською, польською, італійською, німецькою, португальською, корейською та білоруською. При цьому більше чверті студентів читають виключно українською мовою.

Студенти переважно відчують потребу в художніх творах сучасної літератури – як зарубіжної, так і української. Також є значний попит на наукову, науково-популярну літературу та навчальні посібники.

Найбільш популярним у здобувачів освіти є отримання інформації про книжкові новинки через онлайн-ресурси університету та бібліотеки. Соціальні мережі, зокрема «Фейсбук», соціокультурні заходи та інтерактивні виставки з доповненою реальністю теж відіграють важливу роль у поширенні інформації про нові надходження до бібліотеки.

Значний відсоток молоді має бажання отримувати особисте інформування (через електронну пошту, вайбер тощо) про нові книжкові надходження. Майже 80% студентів періодично звертаються за допомогою до бібліотекарів, причому чверть з них потребують постійної підтримки, що характерно для першокурсників. Водночас п'ята частина студентів є достатньо самостійними у пошуку необхідної літератури. Відповідно до результатів опитування постає необхідність суттєвого коригування форм соціокультурної роботи з молоддю, а також розробки програми, спрямованої на підтримку патріотичного виховання через читання.

Завдяки аналізуванню виявились і чітко визначилися загальні тенденції діяльності книгозбірні у напрямі формування книжкового фонду книгозбірні, промоції читання

серед студентської молоді. Розроблено рекомендації для залучення до читання більшої кількості студентів, які затверджено на засіданні методичної ради №3 від 20.11.2024р. Див. додаток 17.

У звітному році в бібліотеці застосовувалися статистичні, порівняльні та інші аналізи діяльності, підготовлені як за окремими ділянками роботи, так і окремими підрозділами, зокрема:

- Аналітичний аналіз планів роботи бібліотек ЗВО обласного методичного об'єднання на 2024 р.
- Аналіз діяльності бібліотек ЗВО Хмельницької області за 2023 р.
- Аналіз наповнення інституційного репозитарію ХНУ
- Аналіз виконання планових показників структурними підрозділами бібліотеки за I квартал 2024 року
- Аналіз результатів проведення «Місячника першокурсника»
- Аналіз підсумків інвентаризації підсобних фондів абонементів відділу обслуговування 2023 року
- Аналіз списання бібліотечного фонду за 2023 рік
- Аналіз передплати періодичних видань науковою бібліотекою ХНУ на 2024 рік
- Підсумки реалізації краєзнавчого проєкту «Краю мій, ти частка України» за 2023 рік
- Аналіз соціокультурної роботи, проведеної у 2023 році
- Аналіз книгозабезпечення нових спеціальностей та навчальних дисциплін відкритих у 2023-2024 навчальному році
- Аналіз проведеної роботи з вилучення застарілих та російськомовних документів з БД «Електронна бібліотека» та ЕК бібліотеки
- Аналіз за результатами наукового дослідження «Роль читання у формуванні патріотичного світогляду студентів»
- Аналіз підсумків роботи з архівним фондом бібліотеки
- Аналіз виконання програми реалізації «Стратегії розвитку Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету» за 2024 рік.

Загалом за звітний рік здійснено 19 аналізів.

Науково-методична робота

Упродовж звітнього року відбулося 3 засідання методичної ради, до складу якої входять адміністрація, керівники структурних підрозділів та головні фахівці бібліотеки. На засіданнях затверджено:

1. Інструктивно-регламентуючі документи, створені та відредаговані бібліотекою.
2. Бланки анкет: «Роль читання у формуванні патріотичного світогляду студентів».
3. План роботи бібліотеки на 2024 рік з усіма доповненнями та додатками.
4. Тематику інформаційного бюлетеня «Бібліотека в освітньому просторі» на 2024-2025 рр.
5. Графік проведення занять з підвищення кваліфікації працівників НБ ХНУ на 2024 рік.
6. Графік звітування завідувачів структурних підрозділів про виконання плану відділу за 2023 рік.
7. Графік подачі структурними підрозділами інформації на фейсбук на 2024 рік.
8. Тематику та зміст статей з досвіду роботи НБ ХНУ на II Всеукраїнську науково-практичну онлайн-конференцію «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури».

9. Аналіз роботи НБ з актуалізації бібліотечних фондів через збройною агресією російської федерації проти України.
10. План роботи з актуалізації бібліотечних фондів через збройною агресією російської федерації проти України на 2025 рік.

Розглядалися питання: підготовки та методики проведення соціологічних досліджень методом анкетного опитування; підготовки до науково-практичної онлайн-конференції; обліку архівних документів НБ ХНУ; перевірки роботи структурних підрозділів; редагування в ЕК бібліографічних описів списаних видань; подальшої роботи з БД «Обмінний фонд»; роботи з підсобним фондом науково-методичного відділу; написання звітів з НДР проведеної структурними підрозділами; роботи з відеоконтентом, розміщеним на сторінці сторінці НБ в ютубі; започаткування біобібліографічного покажчика «Випускники ХНУ, які віддали життя за Україну» та збору інформації про них; подальшої роботи з архівним фондом бібліотеки; ведення «Літописа бібліотеки під час війни»; вилучення з фонду ВЗФ російськомовної літератури; роботи з картковими читацькими каталогами та картотеками, які законсервовані у 2006 році і втратили свою актуальність; написання грантових проєктів і програм.

У звітному році на нарадах при директорові проведено звітування завідувачів відділів з виконання основних показників роботи за попередній рік, заслухано аналіз факторів і причин невиконання планових показників, а також пропозицій щодо усунення недоліків роботи. Звітування відбувалося відповідно до складеного попередньо графіку.

Результати перевірки показали, що кожним відділом за рік була здійснена вагома робота та більшість основних показників виконано майже у повному обсязі. Проте існує низка об'єктивних та суб'єктивних причин, внаслідок яких частину пунктів плану не було виконано. Проаналізовано причини невиконання, зроблено висновки та вироблено рекомендації щодо подальшої роботи над усуненням недоліків і виконанням планових показників. Рекомендації щодо покращення роботи відділів розглянуто на засіданнях методичної ради бібліотеки. Остаточні рекомендації внесено до рішень методичної ради бібліотеки. Загалом роботу відділів оцінено задовільно.

Регламентуюча документація

Робота бібліотеки з регламентуючою документацією є невід'ємною складовою її ефективної діяльності. Регламентуюча документація допомагає бібліотеці функціонувати більш продуктивно, забезпечує порядок, системність, сталий розвиток і високу якість роботи. Оновлення регламентуючих документів дозволяє бібліотеці швидко реагувати на зміни в технологіях, законодавстві або потребах користувачів, забезпечуючи своєчасне впровадження інновацій та покращення процесів.

За рік розроблено, відредаговано та затверджено на засіданнях методичної ради регламентуючі документи:

- Положення про фонд рідкісних та цінних видань НБ
- Положення про оціночну комісію з питань комплектування фонду видань наукової бібліотеки Хмельницького національного університету
- Інструкцію по роботі з БД «Електронна бібліотека ХНУ»: Модуль адміністратора; Модуль «Реєстрація, редагування, вилучення електронних документів, статистика БД «Електронна бібліотека»»
- Інструкцію «Порядок вилучення документів з бібліотечного фонду наукової бібліотеки ХНУ»
- Інструкцію «Оцінювання документів у науковій бібліотеці Хмельницького національного університету»
- Інструкцію з розміщення в інституційному репозитарії кваліфікаційних робіт здобувачів освіти

- Проєкт «Популяризація книги і читання в науковій бібліотеці Хмельницького національного університету»
- Методику редагування бібліографічних описів списаних видань в електронному каталозі НБ ХНУ
- Методику складання списку фахових періодичних видань для забезпечення навчальних дисциплін при акредитації освітньої програми.

Робота обласного методичного об'єднання

16 травня відбулася II Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури», присвячена Дню науки в Україні.

До Всеукраїнського дня бібліотек працівники НБ взяли участь (онлайн) у роботі круглого стола «Розвиток бібліотеки: реалії та перспективи» – на базі наукової бібліотеки ЗВО «ПДУ».

На основі звітів про роботу бібліотек ЗВО Хмельницького методичного об'єднання за 2023 р. проведено аналіз діяльності книгозбірень, підготовлено електронне інформаційно-аналітичне видання «Бібліотеки закладів вищої освіти Хмельниччини: цифри та факти», випуск № 11 (за матеріалами звітів про роботу бібліотек ЗВО області за 2023 рік) та розроблено план роботи бібліотек об'єднання на 2024 р.

Продовжувалася корпоративна співпраця бібліотек методичного об'єднання з наповнення рубрик сторінки «Краєзнавчі бази даних»:

- БД «Наукові видання ЗВО Хмельницької області» (корпоративний проєкт, створений з метою популяризації та просування наукових доробків вищів у вітчизняний та міжнародний інформаційний простір), нараховує 29 назв повнотекстових наукових видань ЗВО області.
- «Репозитарії ЗВО Хмельницької області» (посилання на інституційні репозитарії навчальних закладів Хмельниччини, що значно спрощує пошук).
- БД «Науковці Хмельниччини» (краєзнавчий інформаційний ресурс, що максимально повно розкриває життєвий шлях та наукову діяльність вчених, які мають звання «доктор наук», «професор»). Загалом на 1.01.2025 року БД містить відомості про 153-х науковців краю.

Оновлено та доповнено сторінку «Основні статистичні показники діяльності бібліотек ЗВО Хмельницького методичного об'єднання за 2023 рік».

Для бібліотек-членів обласного методичного об'єднання на сайті НБ ведеться сторінка «Методичне об'єднання», яка наразі складається із семи розділів: керівні документи; конференції бібліотеки; показники бібліотечної статистики; сучасна бібліотека: напрями та стратегії розвитку; інформаційний бюлетень «Бібліотека в освітньому просторі»; інформаційно-аналітичне видання «Бібліотеки вищих закладів освіти Хмельниччини: цифри та факти» (додано випуск №11); «Фахівцю на замітку» (розділ доповнено «Графіком проведення занять з підвищення кваліфікації працівників наукової бібліотеки ХНУ на 2024 рік»). До занять, які проводилися онлайн на платформі ZOOM, приєднувалися працівники бібліотек методичного об'єднання.

Загалом фахові матеріали, які наповнюють розділи, сприяють підвищенню кваліфікації працівників та їхньому творчому і професійному зростанню.

Провідним аспектом діяльності науково-методичного відділу залишається консультативна допомога бібліотекам методичного об'єднання. Упродовж року надавались консультації керівникам бібліотек ЗВО, провідним фахівцям з питань:

- вилучення російськомовних видань з фонду бібліотеки;
- обліку подарованих видань;

- передплати періодичних видань на 1 півріччя 2025 року;
- передплати електронних видань;
- передплати БД;
- реєстрації та обліку неопублікованих документів (дисертацій), постановки їх під звіт та на бухгалтерський облік;
- обліку електронних документів на е-носіях (флеш-накопичувачі), подарованих бібліотеці;
- оформлення авторських договорів при поповненні ЕБ;
- авторського права і особливостей наповнення електронної бібліотеки;
- формування колекції рідкісних і цінних видань;
- підвищення кваліфікації директорів НБ;
- переобліку (інвентаризації) фонду за допомогою сканера-накопичувача штрих-кодів;
- відповідальності читачів за втрачені книги;
- обліку електронних ресурсів;
- обліку статистичних показників використання електронних ресурсів;
- наповнення репозитарію магістерськими роботами;
- пошук грантових програм для бібліотек ЗВО;
- складання статистичної звітності, зокрема методики заповнення форми основних статистичних показників роботи бібліотеки ЗВО України.

Бібліотекам об'єднання надсилались інформаційні листи та документи:

Листи:

- Нормативні документи, що регламентують роботу бібліотек ЗВО.
- Інформаційне повідомлення та запрошення на науково-практичну онлайн-конференцію «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури».
- Про терміни подання назв доповідей на науково-практичну конференцію «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури».
- Про терміни подачі статистичних та текстових планів роботи та звітів про роботу.
- Інформаційне повідомлення про вимоги оформлення матеріалу до електронного видання інформаційного бюлетеня «Бібліотека в освітньому просторі» на тему «Просвітницька діяльність бібліотек ЗВО під час війни».
- Графік занять з підвищення кваліфікації фахівців НБ ХНУ, до яких можуть приєднатися працівники бібліотек методичного об'єднання (онлайн, на платформі Zoom).
- Повідомлення про оголошення конкурсу на девіз УБА 2024 р.

Документи (електронні варіанти):

- Щорічного інформаційно-аналітичного видання «Бібліотеки вищих закладів освіти Хмельниччини: цифри та факти», випуск 11
- Інформаційного бюлетеня «Бібліотека в освітньому просторі», № 29
- Програма науково-практичної онлайн-конференції «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури».

Підвищення кваліфікації

Упродовж року проведено значну роботу з підвищення кваліфікації працівників бібліотеки, основою якої стала безперервна освіта, вдосконалення професійних навичок та самоосвіта. Особливу увагу приділяли освоєнню нових знань у галузі розвитку бібліотечно-інформаційного сервісу, загальноосвітніх програм та сучасних

інформаційних технологій, зокрема штучного інтелекту.

Провідні фахівці бібліотеки протягом року активно підвищували власний рівень компетентності, підтримували і заохочували прагнення колег до опанування нових знань та інновацій в інформаційних технологіях, проводили заходи, спрямовані на професійний і особистісний розвиток. Брала участь у:

- 8-му занятті в «Антишколі університетських бібліотекарів» на тему «Кротяча нора» або Бібліотечна підтримка навчання, викладання, досліджень із використанням штучного інтелекту (ШІ)» (розглядалися питання впливу технологій, інструментів та додатків генеративного штучного інтелекту на освіту, науку, інформаційну екосистему в цілому на спроможність бібліотек підтримувати освітню та дослідницьку діяльність, співпрацю та комунікацію, інформаційну грамотність та академічну доброчесність тощо);
- дискусії ІХ науково-практичної онлайн-конференції «Бібліотечна справа у сучасних інформаційно-комунікативних процесах: тенденції та перспективи»;
- Міжнародній Zoom-конференції «Історія створення національного зведеного каталогу Польщі та співпраця з ним бібліотек України»;
- науково-практичному семінарі Книжкової Палати «Методика індексування видань за універсальною десятковою класифікацією» (онлайн на платформі Googl Meet);
- практико-орієнтованому вебінарі у форматі ZOOM сесії «Застосування цифрового сервісу ChatGPT як помічника у генеруванні концептів проєктів на конкурси програм ЄС» від ГО Агенція Європейських Інновацій. Було представлено алгоритм застосування цифрового сервісу ChatGPT від OpenAI для підготовки, формування, корегування основних елементів типової концепції грантового проєкту;
- вебінарі «Діловодство у бібліотеці як засіб ефективного менеджменту та архівування» (на базі ХОУНБ);
- онлайн-тренінгу «Грантовий менеджмент для бібліотекарів. Просто та легко!»;
- роботі круглого столу на тему: «Книга Хмельниччини: видання, доступ, читання», приуроченого Всесвітньому дню книги і авторського права в рамках XVIII обласного Форуму «Книжкова весна на Хмельниччині». Захід відбувся за сприяння Департаменту інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельницької ОДА, обласного відділення Української бібліотечної асоціації (онлайн);
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Культура читання і читацькі практики: історія та виклики сьогодення». Організатори: Наукова бібліотека та кафедра бібліотекознавства і бібліографії факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка, а також бібліотека Українського католицького університету (м. Львів);
- вебінарі «Україна-Латвія: успіхи бібліотек і співробітництво» із синхронним перекладом;
- круглому столі «Розвиток бібліотеки: реалії та перспективи» – на базі наукової бібліотеки ЗВО «ПДУ»;
- онлайн-марафоні інноваційного досвіду публічних бібліотек України «Сучасні бібліотечні практики Вінниччини». Ініціатор проведення Секція працівників публічних бібліотек ВГО Українська бібліотечна асоціація;
- вебінарі з питань функціонування Національного консорціуму ORCID та функціональних модулів URIS;
- вебінарі щодо можливостей платформи «Research4Life».

Бібліотекарі отримали **сертифікати** за участь:

- в інтерактивному семінарі ВГО УБА «Бібліотечний цифровий контент епохи штучного інтелекту» (розглядалися актуальні тенденції у світі цифрового контенту, що засновані на штучному інтелекті). Захід відбувся в межах ALL DIGITAL Weeks 2024 – Баланюк Т.М., Мацей О.О., електронні сертифікати (0,2 ЄКТС – 4 год.);
- у курсах за навчальною програмою соціально-психологічної підтримки Ізраїльської Коаліції по роботі з травмою (Israel Trauma Coalition, Israel). Разом із колегами з інших бібліотек міста пройшли низку тренінгів на тему «Основи самопомоги та підтримки ближнього у кризових станах». Мета тренінгів – підвищення стресостійкості Хмельницької територіальної громади у кризових ситуаціях. Тренінги проводились в рамках співпраці з Israel Trauma Coalition (Israel) та Центром стресостійкості міста Хмельницького – Диха С.В., Мельник Т.Б.
- вебінарах від компанії Clarivate:
 - «Персональний кабінет у Web of Science» – Нагорна Н.В.;
 - «Підтримка чесності досліджень за допомогою надійних інструментів та даних» – Бичко О.М.;
 - «Авторський профіль у Web of Science» – Бичко О.М.;
 - «Повний цикл наукового дослідження з ресурсами Clarivate» – Кандул А.Г.;
 - «Аналіз публікаційної активності установи» – Бичко О.М.
- XIII Всеукраїнській онлайн-школі бібліотечного журналіста «Бібліотечний журналіст і безбар'єрність: розширюємо горизонти», яка проходила 28–31 травня на платформі Zoom. Координатори – Всеукраїнська ШБЖ Бібліотека Короленка (ХДНБ ім. В.Г. Короленка) – Баланюк Т.М., електронний сертифікат (1ЄКТС – 20 год.). За результатами навчання для працівників НБ проведено заняття на тему «Бібліотечний журналіст і безбар'єрність»;
- XXVII Всеукраїнській науково-практичній конференції (з міжнародною участю) «Короленківські читання 2024» за темою «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни» (24-25 жовтня, онлайн). Для збірника конференції написано статтю «Зміна парадигми читання у цифрову епоху» – Айвазян О.Б. та Молчанова С.А. отримали сертифікат доповідача».

Загалом бібліотекарі отримали 19 іменних сертифікатів.

Професійну майстерність підвищували провідні фахівці бібліотеки завдяки участі в заходах, організованих обласними закладами та установами:

- XVIII обласному Форумі «Книжкова весна на Хмельниччині», приуроченому Всесвітньому дню книги і авторського права (онлайн) – ХОУНБ; .
- круглому столі «Книга Хмельниччини: видання, доступ, читання» (онлайн) – ХОУНБ;
- презентаціях:
 - монографії Прокопчука В.С. та Айвазян О.Б. «Бібліотечна справа на Хмельниччині: 1920-2023» – (змішаний формат, ХОУНБ);
 - видання «Насильство над цивільним населенням. Хмельницька область. Документи органів держбезпеки» авторів-упорядників Валерія Васильєва, Олени Лисенко, Світлани Маркової, Романа Подкура, Юрія та Андрія Хоптярів – ХОУНБ;
 - анотованого каталогу видань «Книга Хмельниччини 2023» (онлайн, ХОУНБ);

- довідника про завідувачів бібліотек для дітей Хмельницької області «Натхненні любов'ю до дітей» (онлайн. ХОУНБ);
- біографічного покажчика «Герої України – учасники російсько-української війни: Хмельницька область» (ХОУНБ);
- другого тому інформаційно-довідкового видання «Україна – це ми!» із колекції документів дитячого волонтерського руху Державного архіву Хмельницької області (у виданні вміщено інформацію про заклади освіти та дітей, які разом із дорослими долучилися до українського волонтерського руху, починаючи з 2022 року);
- книги Артура Закордонця «Великі ангели коштують дорожче» ХОУНБ);
- 4-ї поетичної збірки «Тяжіння пісні» Людмили Рудковської ХОУНБ);
- книги Василя Горбатюка «Листи забутого життя» (ХОУНБ);
- літературно-публіцистичних видань заслуженої журналістки України, членкині Національної спілки журналістів України Станіслави Старостіної: книги «Герої не вмирають – у пам'яті навечно», що видана у двох частинах та частини другої нарисів «Ти - Герой України». Це літературно-публіцистичні видання про Героїв російсько-української війни, їх нелегкий, славетний ратний шлях до наближення Перемоги.

Комплексні форми підвищення кваліфікації в бібліотеці

Упродовж року проведено заняття з підвищення кваліфікації – інформаційні та тематичні огляди, консультації, методичні години, заняття у «Школі компетентного бібліотекаря», майстер-класи, тренінги, професійні лекторії; велися професійні діалоги з питань інновацій у бібліотечній справі тощо.

1.1. У системі «Бібліотечні уроки» проведено консультації за темами:

- «Найчастіші мовні помилки у спілкуванні з читачами, колегами, друзями. Поняття норми в українській літературній мові»;
- «Бібліотека та краєзнавчі практики: інноваційні форми краєзнавчої роботи бібліотек ЗВО»;
- «Синдром хронічної професійної втоми (професійне вигорання): що це і як йому запобігти».

Під час проведення консультацій використовувалися інтерактивні форми засвоєння матеріалу, виконувалися й практичні завдання.

1.2. У межах «Школи компетентного бібліотекаря» проведено бібліотечні консультації:

- «Бібліотека в сучасному форматі: професійні ідеї, нові проекти»;
- «Основи бібліотечної журналістики. Вчимося писати замітку про захід»;
- «Відкриті знання в університетах України: відкриті освітні ресурси»;
- «Грантова діяльність – складова успіху сучасних бібліотек»;
- «Бібліотечний журналіст і безбар'єрність».

1.3. У системі «Бібліотечний лекторій» проведено консультації за результатами наукового дослідження:

- «Роль читання в розвитку патріотичного світогляду».

1.4. Проведено інформаційні огляди:

- Огляд художньої літератури «Російсько-українська війна в сучасній українській літературі».
- 2 інформаційні огляди (тревел–тур до бібліотек Польщі) «На гостини до колег», на яких працівниця ВЗФ Світлана Диха розповіла про історію м. Познань, університету А. Міцкевича, а також поділилась досвідом польських колег, яких

відвідала в межах Міжнародної літньої школи «University Library and Digital Transormation», організованої Університетом ім. Адама Міцкевича в Познані (Польща). Підготовлено дві презентації з фотозвітом (представлено 250 фото та відеоролик про перебування в школі).

1.5. Підвищення загальноосвітнього та культурного рівнів під час підготовки та проведення працівниками тематичних оглядів. Проведено тематичні огляди:

- «Іван Петрович Котляревський – засновник нової української літератури»;
- «Карл Лагерфельд: від кутюр'є до легенди»;
- «Оноре де Бальзак: «Я прагну до України, як до оазису в пустелі»».

У структурних підрозділах використовувалися різні форми занять, які передбачали активне навчання, спрямоване на розвиток знань, вмінь та навичок, створення умов для саморозкриття працівників: практикуми, тренінги, майстер-класи. Зокрема проведено:

- Консультацію-тренінг «Медіаграмотність: як розпізнати фейки та протистояти ПІСО»;
- Тренінг з цифрової та інформаційної безпеки
- Майстер-клас «Використання інтернет-ресурсів для обробки фотографій соціокультурних заходів»
- Цикл тренінгів. Заняття 1 та 2. «Як створити інформаційний контент у соцмережах».

За звітний період проведено 5 занять у межах методичних годин з актуальних проблем: нове в УДК – зміни та доповнення; форми консультування користувачів через вебсайт; нове при складанні звіту і плану роботи структурного підрозділу; електронна бібліотека та дотримання авторського права. Двічі проведено збори колективу.

Самоосвіта

З метою самоосвіти, підвищення кваліфікації, ознайомлення та вивчення інновацій і досвіду роботи в бібліотечній сфері працівники НБ приєдналися до професійних спільнот, де обмінювалися досвідом та отримували інформацію про сучасні технології та інтелектуальні тенденції в бібліотеках. Серед спеціалізованих бібліотечних груп: «Сучасний бібліотекар»; «Універсальна десяткова класифікація (УДК) в Україні»; «БібліоТека»; «Жива сучасна бібліотека – БФ Бібліотечна країна», «Бібліотечна країна», «Книга в тренді», «Бібліотеки, повні людей» та ін.

Науково-методичним відділом проводилося індивідуальне інформування та надавалися працівникам довідки з питань удосконалення технологічних бібліотечних процесів.

Впровадження комп'ютерних технологій

У звітному році загальна кількість ПК по бібліотеках ЗВО Хмельниччини становила 131 (на рівні минулого року), з них 49 – АРМ для користувачів. Програмне забезпечення різне: бібліотека ХУУП – програма «Філін»; ХКТЕІ – пакет програм «Бібліограф»; К-ПНУ, ХНУ, ХГПА – «УФД. Бібліотека»; ЗВО «ПДУ» – немає ліцензованого бібліотечного програмного забезпечення. Всі бібліотеки об'єднання, окрім книгозбірні ЗВО «ПДУ», використовують технології Wi-Fi.

Бібліотека ХГПА

Загальний комп'ютерний парк бібліотеки становить 13 ПК, усі вони мають доступ до мережі інтернет. До послуг користувачів – 6 АРМ, 1 ксерокс, 2 сканери та 3 принтери.

Технічні та програмні засоби використовувалися для забезпечення безперервного доступу до електронної бібліотеки академії; створення та підтримки повнотекстових баз

навчально-методичних матеріалів та інших бібліографічних і повнотекстових БД; поповнення колекцій інституційного репозитарію; створення віртуальних книжкових виставок, презентацій тощо.

Проводилася робота щодо удосконалення вебсайту бібліотеки. Здійснювалося поточне наповнення рубрик сайту: е-газета «Бібліотека і Ти», «Бюлетень нових надходжень» та «Питання/ відповіді».

НБ ХУУП

У структурі бібліотеки функціонує відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення. Всього в бібліотеці 15 комп'ютерів (на 4 менше, ніж торік), з них 5 - для роботи користувачів. Усі ПК під'єднанні до мережі Інтернет. У читальному залі користувачі мають змогу працювати з власною портативною комп'ютерною технікою (всі робочі місця обладнанні розетками).

Впродовж року проводилась активна робота з популяризації бібліотеки, її ресурсів та послуг в соціальних мережах Facebook, Instagram.

Наявна в бібліотеці техніка використовувалася для створення ЕК книг та дисертацій, обліку фонду (власна програма «Філін»). На основі програми створювались щомісячні списки нових надходжень. Велася робота з наповнення інституційного репозитарію та електронної бібліотеки навчально-методичної літератури. Продовжувалася робота зі штрихкодування нових надходжень. Ведеться електронна база читачів бібліотеки.

Бібліотека ХКТЕІ

У бібліотеці 13 ПК, під'єднаних до мережі Інтернет. До послуг користувачів 9 комп'ютерів. В бібліотеці автоматизовано процес обліку книговидачі. Весь фонд підручників штрихкодований, завершено роботу з рекаталогізації фонду бібліотеки. Проведено роботу з розширення функціональних можливостей програмного продукту «Електронна бібліотека».

Бібліотека К-ПНУ

Загальний парк комп'ютерної техніки бібліотеки нараховує 35 комп'ютерів та 7 одиниць копіювально-розмножувальної техніки, з них: принтерів – 3, багатофункціональних пристроїв – 3, сканер – 1.

Тривала робота з удосконалення автоматизації бібліотечних процесів.

Відділ інформаційних технологій та автоматизації забезпечував функціонування:

- електронного каталогу,
- вебсайту бібліотеки,
- інституційного репозитарію,
- повнотекстових власних і придбаних БД,
- світових джерел інформації,
- тестового доступу до повнотекстової бази даних електронних документів «Polpred.com.»),
- доступу до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. У різні періоди університету надано тестовий доступ до електронних баз LIBRARYA, Springer Nature, ScienceDirect, Bentham Science, EBSCO.

Продовжено роботу із розширення процесів та спектра послуг, які надаються за допомогою автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи (далі – АБІС) «УФД/Бібліотека», що сприяло якісному задоволенню інформаційних потреб користувачів, підвищувало зручність пошуку та отримання інформації. Десять

підрозділів університетської книгозбірні (з одинадцяти) здійснюють обслуговування користувачів у автоматизованому режимі.

Бібліотека університету бере участь у реалізації Плану заходів щодо впровадження електронної системи управління навчанням (Learning Management System) в університеті.

Протягом 2024 року відвідувачі бібліотеки мали тестовий доступ до повнотекстової бази даних електронних документів Bentham Science, Research4Life, продовжено доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Упродовж року в наукометричних базах проведено 2810 сесій пошуку та переглянуто 3495 записів.

Фахівцями відділу електронних інформаційних ресурсів та читального залу електронної бібліотеки забезпечено перегляд серії занять (вебінарів) щодо роботи з наукометричними базами:

- можливості ресурсів та інструментів на платформі наукометричних баз для наукової діяльності;
- можливості ресурсів наукометричних баз компанії ClarivateAnalytics;
- пошук, підбір і аналіз наукових видань у наукометричних базах для публікації власних досліджень;
- корегування профілів автора та установи у Scopus.

В бібліотеці функціонує читальний зал електронної бібліотеки, оснащений 13 персональними комп'ютерами та багатофункціональним пристроєм. Фонд читального залу складає 955 дисків, 51 668 електронних документів, які доступні користувачам у локальній мережі.

Інституційний репозитарій університету ElarKPNU представлено у ROAR, Open DOAR, Google Академія. В 2024 році репозитарій університету поповнився на 893 праці викладачів університету, загальна кількість документів у ньому становить 6934 документи.

Впродовж року продовжувався друк та обклеювання нових надходжень літератури штрих-кодовими етикетками. За рік виготовлено 2548 етикеток.

Проводилась робота з перереєстрації читачів бібліотеки, редагуванням бази даних «Читачі».

Робота бібліотеки з питань комп'ютеризації та автоматизації велася за напрямками:

- Організація, технічна та програмна підтримка, інформаційне наповнення сторінок вебсайту бібліотеки, забезпечення роботи електронної пошти, виходу в Інтернет.
- Підтримка функціонування групи у мережі Facebook.
- Комп'ютерний набір та редагування видань, що готуються працівниками бібліотеки до друку.
- Поповнення бази даних «Інформаційні ресурси», яка розміщена на вебсайті бібліотеки.
- Створення краєзнавчого рубрикатора.
- Наповнення БД
 - «Електронний каталог»
 - «Читачі»
 - «Періодичні видання»
 - «Нові надходження»
 - «Книгозабезпечення навчального процесу»
 - «Рідкісні та цінні видання»
 - «Праці викладачів університету»
 - «Творчий доробок наукової бібліотеки»
 - «Випускні кваліфікаційні роботи»
 - «Статті періодичних видань»

- «Статті наукових збірників»
- «Дисертації»
- «Автореферати дисертацій»
- «Репозитарій»
- Реєстрація нових надходжень в ЕК.
- Наповнення Зведеного ЕК бібліотек ЗВО Хмельницької області.
- Наповнення Зведеного електронного красназничого каталогу бібліотеки.

НБ ЗВО «ПДУ»

Основні напрями роботи відділу інформаційних технологій, консультування та комп'ютерного забезпечення у 2024 році:

- сприяння зростанню авторитету навчального закладу та його популярності через поширення наукових напрацювань у середовищі світового науково-освітнього товариства через мережевий сервіс - інституційний репозитарій;
- надання консультаційних послуг з приводу використання наукометричних баз даних (БД);
- своєчасне поповнення архівів міжнародних наукових журналів на сайті університету та в міжнародних базах даних;
- консультативна і практична допомога з питань використання нових інформаційних технологій.

За рік додано 737 наукових праць, загалом репозитарій на кінець звітнього року нараховує 11586 повних текстів.

Проводилася робота з періодичними виданнями університету:

- архівування поточних випусків журналів у репозитарії навчального закладу;
- зміна порядку роботи на сайті університету;
- здійснювали завантаження нових випусків журналів до наукометричної бази «Index Copernicus», створеної з метою просування досягнень науки і підтримки національного та міжнародного співробітництва між науковцями, видавцями наукових журналів і організаціями.

Працювали з цифровими версіями періодичних видань, зокрема:

- Міжнародний науковий журнал «Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка»
- Міжнародний науковий журнал «Економічний дискурс»
- Міжнародний науковий журнал «Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації»
- Науковий журнал «Інноваційна економіка».

Здійснювалася підготовка та відправка поточних випусків журналів до Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського.

У звітньому році (до 30 червня) здійснювалася перевірка студентських наукових робіт на плагіат за допомогою програмного забезпечення Unicheck, було перевірено 4 879 документів. З 15 жовтня перевірка на плагіат здійснюється на платформі онлайн-сервісу з виявлення подібностей, який належить американській компанії Turnitin. Перевірено:

- Дипломні роботи – 342
- Курсові роботи – 336
- Навчальні матеріали – 47

Впродовж року надавалися консультації щодо використання наукометричних баз даних і нових інформаційних технологій, загалом надано 3356 консультацій.

Приділялась значна увага консультуванню студентів щодо роботи з комп'ютерами.

Негативно позначається на роботі бібліотеки те, що впродовж останніх років не виділяються кошти для удосконалення технічного та програмного забезпечення, розробки засобів використання вебтехнологій, упровадження новітніх інформаційних технологій. Власними силами здійснювалася технічна підтримка і поточний ремонт комп'ютерів.

Доступ до Інтернету забезпечено частково: в читальній залі надається доступ до інтернет-ресурсів для користувачів наукової бібліотеки; у двох структурних підрозділах наукової бібліотеки (сектор комплектування, організації каталогів та наукової обробки документів і сектор обслуговування наукової, художньої бібліотеки та читального залу) інтернет не підключено.

НБ ХНУ

Упродовж року здійснювалася підтримка роботи АБІС та програмного забезпечення комп'ютерів бібліотеки; організовувався комплекс робіт з надання технічної допомоги підрозділам бібліотеки; визначалися напрями розвитку та нові функціональні можливості вебсайту бібліотеки; забезпечувалося функціонування локальної комп'ютерної мережі та комп'ютерної і копіювально-множильної техніки бібліотеки, зокрема здійснювалися:

1. Адміністрування вебсайту бібліотеки.
2. Програмне забезпечення
 - 2.1. Адміністрування АБІС та баз даних:
 - SQL Server 2005+ БД УФД/Бібліотека; створювалися резервні копії бази УФД/Бібліотека;
 - Windows 2003 сервери, Nuper-V-сервера, вебсайту бібліотеки;
 - двох серверів університету («Електронний університет» isu3.khnu.km.ua; isu4.khnu.km.ua), здійснювалася періодична перевірка дисків на виявлення помилок та створення резервних копій;
 - 7-ми комп'ютерів для студентів та 34-х автоматизованих робочих місць для бібліотекарів;
 - баз даних: «Електронний каталог»; «Бібліотечний фонд»; «Читачі»; «МБА»; «Віртуальна довідка»; «Регламентуючі документи»; «Електронна бібліотека ХНУ»; «Рішення методичних рад»; «Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області»; «Інституційний репозитарій Хмельницького національного університету ElarKhNU»; «Науковці Хмельниччини».
 - програм: «Реєстраційна картка користувача»; «Управління персоналом»; «Облік довідково-бібліографічного обслуговування»; «Книгозабезпеченість навчального процесу»; «Поточна статистика»; «Облік додаткових послуг»; «Переоблік фонду бібліотеки ХНУ»; «Електронна бібліотека ХНУ»; «Статистика використання репозитарію».
 - 2.2. Використання наявних програмних та технічних засобів:
 - зняття статистичних показників роботи бібліотеки (щомісяця);
 - збір статистичних даних про відвідування сторінки бібліотеки в соціальній мережі «Фейсбук» та популярність постів книгозбірні;
 - здійснено:
 - перевірку 180-ти документів у програмі «Антиплагіат»;
 - конвертацію даних формату xlsv таблиці sql для подальшого їх вливання в таблиці тематичного каталогу cards, ref_cardБД Library. Після вливання проведений загальний контроль БД Library;
 - влиття даних з таблиці cardsБД Library в таблицю data_buchzabez БД libibv з метою визначення книгозабезпеченості дисциплін;

- створено сторінку соціологічного дослідження «Роль читання у формуванні патріотичного світогляду студентів» на вебсайті. Опитування реалізоване за допомогою php-файлів через внесення відповідей користувачів у таблицю anketa_4_2024 в БД anketa. Розроблено php-файл для аналізу результатів анкетування. Для залучення більшої кількості користувачів до опитування використано інструмент масової розсилки на e-mail користувачів та Google Форми;
- адміністрування програмного модуля «Краєзнавчий фонд» з можливістю пошуку з веббраузера за прізвищем, роком видання, назвою, тематикою документів. БД містить повнотекстові версії документів;
- адміністрування, наповнення інституційного репозитарію Хмельницького національного університету ElarKhNU, видача статистики;
- адміністрування програмного модуля «Наукові публікації працівників бібліотеки ХНУ», який розміщений на сайті бібліотеки в розділі «Наукова діяльність». Модуль передбачає можливість пошуку публікації за автором, назвою, роком публікації, а також додаткових відомостей щодо назви. Для роботи даного модуля створено php-файли. У середовищі SQL в БД libivb створена таблиця nauk_pub;
- адміністрування віртуального сервера, за допомогою якого співробітники бібліотеки з домашніх ПК мають авторизований доступ до АБІС «УФД. Бібліотека» і можливість працювати з її основною БД «Електронний каталог» та допоміжними модулями;
- створення та редагування віртуальних виставок;
- створення відеопрезентацій та відеороликів:
 - відеоролика «Художні читання вірша «Пам'яті Героїв Крут» – до Дня пам'яті Героїв Крут;
 - відеопрезентації книжково-ілюстративної виставки, присвяченої пам'яті Героїв Небесної Сотні;
 - флешмобу «Читаємо рядки «Кобзаря»» – до 210 річниці від дня народження Т.Г. Шевченка;
 - відеопрезентації монографії Лілії Іваневич «Традиційний одяг українців Поділля»;
 - відеопрезентації біобібліографічного покажчика А. І. Гордева;
 - відеоогляду краєзнавчої години «Історія Хмельницького національного університету. Як все починалось...» для студентів-першокурсників (на платформі Canva);
- за допомогою програми «Canva» та з використанням Magic Media – додатку для створення зображень на основі ШІ створили новорічну вітальну листівку, яку надіслано на електронні адреси колег, установ, з якими співпрацює НБ ХНУ;
- при роботі з текстами використовували GPT-чат;
- проведено:
 - технічне обслуговування наявної комп'ютерної та копіювальної техніки;
 - поточний ремонт технічних засобів;
 - технічну підтримку усіх інформаційних та просвітницьких заходів бібліотеки, а також занять з підвищення кваліфікації;
 - оформлення розгорнутих книжкових виставок, просвітницьких заходів та оглядів;

- технічну підтримку онлайн-конференції «Бібліотека в сучасному світі освіти, науки, культури», круглого столу «Розвиток бібліотеки: реалії та перспективи», перегляду вебінарів;
 - обробку відеофайлів, аудіофайлів для проведення соціокультурних заходів;
 - виготовлення читацьких карток (ламінування, штрихкоди) для студентів I курсу, сторонніх користувачів, інших категорій користувачів – всього 680 шт.;
 - виготовлення штрихкодів для документів – 1200;
 - виготовлення копій документів для користувачів та внутрішніх потреб бібліотеки;
 - інвентаризацію всіх технічних засобів бібліотеки.
- Придбано: екран проєкційний Walfix SNM-3; проєктор мультимедійний Epson EB-W06; кронштейн для проєктора; блок безперервного живлення.
 - Отримано з центру цифрових технологій ХНУ 6 персональних комп'ютерів для роботи студентів у залі каталогів та електронної інформації (6-й поверх).
 - Списано 3 системних блоки 2002 р. випуску.

Електронна бібліотека

БД «Електронна бібліотека» ХНУ є сучасним інформаційним ресурсом, який підтримує навчальну, наукову і дослідницьку діяльність університетської спільноти.

На 1.01.2025 року БД «Електронна бібліотека університету» містить 9746 документів, з них 525 номерів періодичних видань. Навчальна література становить 71,1 % від усього фонду ЕБ, а наукова – 24,6 %. Фонд українською мовою нараховує 8589 документів, а це 88,13 % від загального фонду ЕБ. Кількість електронних видань, переданих до ЕБ з РВЦ університету, налічує 1099 одиниць.

Загалом за рік до БД ЕБ надійшло 626 електронних документів, зокрема, 49 назв – періодичні видання, 595 – книги і методичні вказівки, 31 – дисертації та автореферати, серед нових надходжень 243 електронних видання (без паперових аналогів). У фонд ЕБ додані матеріали з Українського інституту національної пам'яті, які знаходяться у відкритому доступі.

За рік відскановано 4 книги, що становить 1305 сторінок. За весь період функціонування ЕБ оцифровано 380 документів. Для внесення в інституційний репозитарій оцифровано статті науковців ХНУ (185 сторінок).

Інституційний репозитарій ElarKhNU

Одним із чинників, що формує імідж і репутацію університету як центру наукових досліджень, є наявність інституційного репозитарію. Доступ до ElarKhNU надається через вебсайти наукової бібліотеки та університету.

Технічну та адміністративну підтримку інституційного репозитарію ХНУ здійснює наукова бібліотека (відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення, інформаційно-бібліографічний відділ).

На правах адміністратора бібліотека проводила перевірку усіх заархівованих викладачами матеріалів (коректність введення метаданих, виправлення помилок).

У 2024 році оновлено Інструкцію з розміщення кваліфікаційних робіт у репозитарії ХНУ. За ініціативи бібліотеки видано розпорядження по університету №26 від 10.05.2024 «Про оформлення кваліфікаційних робіт здобувачів для внесення в інституційний репозитарій». За рік внесено 4048 кваліфікаційних робіт.

Інституційний репозитарій ХНУ у 2024 році включено до Міжнародного каталогу інституційних й тематичних репозитаріїв відкритого доступу OpenDOAR, відкореговано інформацію про репозитарій у Registry of Open Access Repositories (ROAR)

– міжнародному реєстрі репозитаріїв відкритого доступу.

У звітному році продовжено розвиток інституційного репозитарію: удосконалення пошукового інструмента репозитарію, поліпшення індексації матеріалів на вебплатформах наукової комунікації та популяризації ресурсу в академічному середовищі. Фахівці книгозбірні доклали чималих зусиль для вирішення проблеми поновлення та прискорення індексації матеріалів через комунікацію з представниками Google Scholar і вже наприкінці липня було проіндексовано 90% репозитарію.

За запитом адміністрації університету здійснювався моніторинг наповнення репозитарію кваліфікаційними роботами здобувачів. Упродовж року двічі підготовлено презентацію «Статистичний звіт про занесені у репозитарій кваліфікаційні роботи (за факультетами та спеціальностями)». За даними репозитарію підготовлено інформацію «Статистика інституційного репозитарію університету (наповнення, перегляди та завантаження) за факультетами».

Продовжувалася робота з розвитку репозитарію як ресурсу відкритого доступу. Упродовж року здійснювалось:

- розміщення матеріалів дослідників (за їхнім дорученням), статей викладачів з журналів ХНУ та кваліфікаційних робіт здобувачів;
- перевірки коректності введених метаданих матеріалів та виправлення помилок;
- консультування викладачів;
- популяризація репозитарію серед студентів на заняттях та інформаційних заходах;
- планове редагування рубрикатора репозитарію.

Відповідно до змін у структурі університету редагується структура репозитарію (фонди та зібрання). У структурі репозитарію налічується 2 фонди (Наукова бібліотека та Хмельницький національний університет), 16 підфондів та 62 зібрання.

У створений минулого року розділ «Патенти та свідоцтва» за звітний період занесено 85 документів, на кінець 2024 р. розділ містить 217 назв.

За рік заархівовано 2260 документів. Станом на 1.01.2025 року інституційний репозитарій ХНУ містить 16803 документи. За рік кількість переглядів інституційного репозитарію становить 162786 відвідувань.

Господарська робота

Господарська робота спрямовувалася на поліпшення умов праці працівників бібліотек та підвищення комфортності обслуговування читачів. Впродовж року у книгозбірнях об'єднання проводилися косметичні ремонти, підтримувалися в належному стані приміщення, меблі, техніка. Проводилися санітарні дні в книгосховищах та зонах обслуговування з метою дотримання необхідного санітарно-гігієнічного режиму зберігання документів. Здійснено перевірку роботи систем пожежної автоматики, вентиляційних установок, систем освітлення. Систематично проводились виробничі наради, зокрема з господарських питань.

Бібліотека К-ПНУ

Підрозділи бібліотеки були вчасно забезпечені бібліотечною технікою (формуляри читача, щоденники роботи, каталожні картки, поличні та каталожні роздільники тощо).

Протягом року здійснювалися ремонт комп'ютерної техніки та заправка принтерів, проведено інвентаризацію технічних засобів.

Замінено зношені лампи освітлення у приміщенні читального залу № 2, пофарбовано батареї парового опалення фондосховищі та приміщенні читального залу №2.

Впродовж року у кожному підрозділі бібліотеки щомісяця, згідно з графіком, проводилися санітарні дні.

НБ ЗВО «ПДУ»

Наукова бібліотека ЗВО «ПДУ» розташована в першому навчальному корпусі, який є історичною пам'яткою XIX століття. Бібліотека розміщена на двох поверхах. Протягом звітного року у приміщеннях наукової бібліотеки було проведено косметичний ремонт, здійснювалися заходи з утримання всіх бібліотечних приміщень у належному санітарно-гігієнічному і протипожежному стані.

Приміщення бібліотеки потребує капітального ремонту (загальна площа бібліотеки становить 1400 м²), в аварійному стані перебуває – 600 м².

НБ ХНУ

Через розміщення в приміщеннях бібліотечного корпусу тимчасово евакуйованого Херсонського технічного університету, другий рік поспіль два читальні зали бібліотеки (6, 8 поверхи) використовувалися для освітніх потреб (навчання студентів ХНУ).

Склала Оксана Мацей,
заступник директора НБ ХНУ,
лютий, 2025 р.